Redacció i Administració:
Passeig de Gràcia, 64. — Telèfon 1481-A
Tallers d'Impremta:
Barbarà, núms. 11 i 13.—Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
EDICIÓ DIARIA

Barcelona . . . . 8 Ptes. mes.
Catalunya i Espanya. 7'50 " trimestre
América llatina . . 8'50 " "
Altres països . . 25 " "

LA PUBLICITAT

ANY XLV—NUM. 15416—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIVENDRES, 1 DE JUNY 1923

PROFESSORS SOTA MONTJUICH

Si la noble intervenció dels homes d'ofici espiritual en la política és un signe clar de l'altitud d'una causa patriòtica, llur intervenció en les males arts de la política baixa és un signe, igualment clar, de la caiguda d'un partit.

El moviment nacional català, segons les orientacions que li donà En Prat de la Riba, ha tingut, entre altres objectius, el d'estimular i organitzar collectivament la ciència catalana. Sabia En Prat que la justificació més excelsa de la causa patriòtica d'un poble consisteix en la formació d'un fogar de cultura. Partint d'aquesta concepció, els homes de ciència eren voltats dels honors i dels prestigis que corresponen a llur funció.

I començà la florida d'institucions, Escoles, biblioteques, laboratoris, seminaris. Totes les activitats científiques eren ateses en el vastíssim pla, des de les filosòfiques fins a les d'aplicació industrial. Per donar a la ciència catalana l'ambient favorable al seu descabdellament calia inspirar a la joventut estudiosa l'amor a la ciència i ensenyar al poble el respecte als homes que la cultiven o que divulguen el seu contingut.

Però la davallada d'una de les branques polítiques del catalanisme ha fet possible que uns homes d'ànima llorda, en els quals la política és més un vici que una normal activitat cívica, es fessin senyors de l'organització electoral de llur agrupament. I posats per damunt dels definidors doctrinals, dels líders i dels jerarques pomposos, han reclamat la collaboració d'alguns subjectes que passen per homes de ciència, per a les feines de falsificació electoral.

Respecten ben poc les institucions nostrades, i estimen ben poc Catalunya els que fan servir per a aquests inferiors menesters els professors i fins els directors de les Escoles de la Mancomunitat. Un professor i director d'aquests havem vist no fa gaire posant les mans en els tupins infectes del districte setè, de Barcelona. L'endemà, aquell home anava a ensenyar als joves catalans de la Universitat Industrial les aplicacions de la ciència química en la indústria dels tints. No li hauria valgut més que ell mateix hagués estudiat el tint que la vergonya ha de posar al rostre dels homes quan es presenten en públic després de cometre una lletja acció?

En Planas i Casals i En Comas i Masferrer eren molt més respectuosos amb les categories intellectuals. Per a les tupinades llogaven la gent tèrbola de sota Montjuich, i per a les falsificacions d'actes utilitzaven els estafes professionals, destres en les imitacions de les signatures i en l'esmena dels textos i les xifres dels documents. Anaven a buscar els auxiliars d'aquesta mena a les tavernes, i no pas als laboratoris.

Haurem de contemplar ara la vergonya dels professors portats sota Montjuich amb la missió de fer tupinades? Val a dir que l'home de professió intellectual o d'activitat científica que es presta a aquesta deshonrosa tasca queda absolutament descalificat, no solament com a patriota, sinó com a professor, i com a director d'Escola, i com a químic, i com a cavaller.

Escrivim aquestes paraules perquè creiem que la salut espiritual del nostre poble les exigeix. Cauria Catalunya en l'abòlició més trista si ara fos possible que, sense protesta forta i sense càstig proporcionat, els professors anessin sota Montjuich com a individus d'una partida que roba actes de diputat. Ja que aquests homes poden fer el fet amb una triple impunitat política, professional i judicial, almenys que tinguin la punició periodística d'unes ratlles justicieres, que llencin sobre els delinqüents el menysprea públic. El cas personal d'aquests homes és més aviat grotesc i hauria d'esser tractat mònicamant. Però en l'aspecte polític és un cas greu, i per això el tractem ací, tot prescindint de la insignificància personal d'uns pobres personatges de novella picaresca.

EL NACIONALISME BRETO

Ja s'ha dit entre nosaltres que un dels moviments de reivindicació nacional més interessants actualment, és el que, dins la carcassa de l'Estat francès, sostenen els bretons. El patriota bretó no vol esser dit francès, no vol esser dit espanyol, com el patriota català que [illegible] la interpretació unilateral del [illegible]nya, no vol esser dit espanyol. El patriotisme [illegible]ons és profund, racic, violent. [illegible] mentre els provençals i el [illegible]nalisme lingüístic i federal [illegible] ben vistos i acceptats (fot i [illegible] un temps que provençal era [illegible] oposar de francés fins al punt [illegible] provençal quan sortia del seu [illegible] el Nord, "anava a Franc[illegible]" com un català de traves[illegible] en digués "anar a Espa[illegible]", els bretons i llur nacionalisme [illegible] amb malfiança. El proven[illegible] sovint un moviment: flo[illegible] platònic: molt líric i molt bell, [illegible] realitat política. El bretó, [illegible] sovint irrespectiós i infidel [illegible] francament separatista [illegible] novelles joventuts. Com [illegible] i el celtisme ha produït [illegible] Bretanya l'heroi *sinn fein*, [illegible] massa sensibles, veuen [illegible] nacionalista bretó un *sinn fein* [illegible] mateix de llur territori.

Un de les reivindicacions essencials del moviment bretó és la lingüística. Però els francesos, tot i els elogis escoripats "a la bella llengua ancestral", fredament a ratlles de decrets i de reglaments, pretenen occir-la, inutilment: és clar. El mateix Tolvern que tolera i fins protegeix les llengües regionals a Alsàcia-Lorena i a Provença, imposa l'ús exclusiu del francès a la Bretanya. Els bretons gens no testaruts. Més que els catalans que semblen tan platònics com els provençals!

Car fem-ho ací que els catalans podríem atènyer, sense esforç, que a cada ciutat, a cada vila, a cada barriada, a cada raval, hi llegissés una escola catalana. Podríem atènyer que els diaris escrits en espanyol, entre nosaltres, fóssim una excepció, al revés del que s'esdevé ara que l'excepció som, oh, vergonya! nosaltres. El bretó, per defensar la seva llengua estimada, s'agrupa, tombat, estableix un bloc godinós, s'obstina, wer. El català fa tots els possibles per traïr a cada instant l'ideal, pel qual s'ha juramentat, i abdica com un esclau o un eunuc. Diríem que per comptes de comportar-nos amb la nostra llengua, "com un bretó", ens hi comportem "com un bretol". La lluita dels bretons a favor de llur llengua nacional és estimulant i exemplar.

Un dels animadors del moviment bretó és Taldir, que porta la seva sida entera consagrada a la causa de Bretanya. Durant moltes d'anyades ha editat fulles desperançades de lluita: *Ar Boll* i *Ar Vro*, i recentment ha editat el seu terç tom de *Barzaz*, poemes de guerra, àspres i deliciosos, simples i commovedors. Hauríem d'ací un fragment on, en hores de lluita, recorda la seva llar:

O necròpoli dels meus llibres! Quin us llegiríem més? Quin guardaríem al vostre record, Victor, Escriptor, que hi destilàreu la mel de la vostra ànima tebia? El vostre ateball s'haurà perdut per sempre?

Es que la matèria triomfará de l'esperit? Es que el bregit del camí arpagará per sempre al so melòdic i suau de l'arpa que vibra, i la veu de la teorba que ens cridà a la flauta?

Un bell estol de revistes, ardides i erudites, econòmiques i literàries, redactades en bretó o en bretó i en francès, mantenen el culte a l'ideal patriòtic de Bretanya.

La Cambra belga :: El nou projecte de reclutament de l'exèrcit

Bruselles, 31.—La Cambra belga ha començat l'estudi del nou projecte de reclutament de l'exèrcit. El ministre de la defensa nacional féu una àmplia exposició de les raons en pro de l'augment de quatre mesos la durada del servei actiu a files.

El diputat socialista Vandervelde afirmà que el partit socialista desplegarà una oposició inflexible davant del Govern, en les proposicions concernents a aquesta qüestió.—Havas.

La Política

CASAL NACIONALISTA

:: :: MARTINENC :: ::

En assemblea general, celebrada el dia 26 passat, en adherir-se aquest Casal a Acció Catalana, fou proclamat el següent Consell directiu:

President, Joan Puig; vice-president primer, Enric Massana; vice-president segon, Josep Inglès; secretari, Jaume Magriñà; vice-secretari, Gumersind Olcart; caixer, Joan Gual; comptador, Lluís P. Català; vocal primer, Josep Asmarats; vocal segon, Francesc Elias; vocal tercer, Francesc Curnellas; vocal quart, Joan Torrès.

OFICINA ELECTORAL

: DEL DISTRICTE III :

La Delegació d'Acció Catalana al districte III, davant la proximitat de les eleccions a diputats de la Mancomunitat, ha acordat tenir obertes les seves oficines de l'Ateneu Nacionalista (Caçador, 4, pral.), de les 5 a les 12 de la nit, a fi de poder complimentar les nombroses consultes que es presenten.

Així mateix prega a tots els qui tinguin la intenció d'ajudar a les tasques electorals al dit districte que no esperi al darrer moment, pregant-les que facin les respectives inscripcions per tot dissabte vinent.

CANDIDAT NACIONALISTA

Pel districte d'Igualada-Vilafranca, on la manca de cohesió dels veritables nacionalistes i el desagradable trànsit de pactes de tota mena que s'està efectuant entre de diverses almoines que van a la lluita han manifestat que Acció Catalana no presentés oficialment candidatures, aquesta recomana als seus adherits que votin la candidatura del senyor G. Comte i Salle, nacionalista incondicional, l'ideari del qual és el més avingut al que sostè Acció Catalana.

Full de dietari

L'AUTOMOBIL DELS REGIDORS

Ho confesso ingènuament: la locomoció en automòbil m'apassiona. Sento amb intensitat el plaer d'esser conduït a través de les vies remoroses, sobretot si són ben pavimentades com el Passeig de Gràcia i el carrer de les Corts Catalanes. Veure fugir a banda i banda arbres, finals, poblets, quiosques, uzbans, etc., em sonrumina un optimisme—si de mil!—ben cifimer.

I és que els automòbils que ara com ara, algun cop, són a l'abast de les meves forces, tenen un petit inconvenient: el taxímetre. Aquest vil aparell, llevats que cuido d'assolir els cims del benestar, llavors que la sensació de lliscar sobre el món com una rosa llenguda, quasi ingràvida, és a punt d'inundar-me, projecta davant meu una xifra absurda i em deixa estabornit.

He fet detingudes estudis per trobar algun sistema bo per esquivar la traïdora pinzellada del taxímetre. Mai no he descobert res que valgui la pena! Totes les solucions que he albirat—esdevenir ric, esser ministre, metge de fama, bisbe, capità general, governador civil, president de l'Audiència—m'han sembllat completament alinegades de les meves capacitats i circumstàncies.

Ahir, però, llegint la ressenya de la sessió consistorial, vaig entrevure una possibilitat que mai no havia tingut en compte. En els meus estudis mai havia enfocat el cèrvet de regidor com un camí per arribar a tenir automòbil de franc. Es veu que ho és. Si l'Ajuntament de Barcelona despén cada trimestre a la nàlia de 25.000 pesseies en llogueir d'automòbils per als regidors, és evident que algun d'aquests honorables magistrats es passeja magníficament pels carrers, places i encruaiximes de la ciutat, sense por del taxímetre, com un gran senyor—millor encara que un gran senyor.

L'envejo? L'envejaria si no fos perquè el meu amic, el regidor Massot, ha tingut la terrible pensada de censurar enèrgicament la conducta dels regidors automobilòfils. No vull pas posar-me en contradicció amb el meu amic Masset. Deu tenir raó. No deu estar bé que un senyor Tàpies o un senyor Trapella, a més a més d'administrar els interessos comunals, faci pagar a la ciutat els seus comptes de locomoció mecànica.

Sobretot si el mal no té remei, o si tenint-ne no es vol trobar, valdria la pena de crear un garatge municipal, un cos de xofers municipals, una fàbrica de pneumàtics municipals, una aixeta de benzina municipal, en fi, un organisme de grans proporcions que ens fes quedar bé davant les nacions estrangeres.

Carles Soldevila

LES CANDIDATURES D'ACCIÓ CATALANA

Acció Catalana fa públics avui els noms dels candidats que han de representar a la Mancomunitat de Catalunya l'aspiració a la llibertat de la pàtria sense condicions ni límits previs.

Al costat dels diputats que han de continuar en llur càrrec per haver estat elegits en les darreres eleccions mancomunals, els que triomfin en aquestes eleccions duran a la nostra única i [illegible] a migrada corporació nacional un sentit de màxim patriotisme i alhora de capacitat i de responsabilitat màximes.

La candidatura d'Acció Catalana és per ella mateixa una prova dels beneficis que rendeix al nacionalisme aquesta novell aforça. Amb ella se senten representats i amb ella lluiten no solament les darreres promocions del catalanisme, decebudes fins ara de no trobar encarnada la llur ambició patriòtica en les organitzacions regionalistes, mes també els homes que dintre aquestes organitzacions havien cercat d'obtenir en altres temps tots els millors fruits possibles per a Catalunya i encara aquells vitres patriotes allunyats de les lluites polítiques, convençuts que havien de consagrar-se integrament a altres tasques per a Catalunya.

Acció Catalana lluita, fora de Barcelona, en aquells districtes que per haver-hi aconseguit el nacionalisme una força autèntica, no cal emparar-se en situacions ni menys recórrer a procediments contra els quals Acció Catalana ha llançat la seva condemnació.

Per Vilanova-Sant Feliu, Acció Catalana presenta per a la reelecció els dos actuals diputats, En Josep Maria Bassols i En Manuel Massó i Llorens. Cal a la Mancomunitat la continuació d'aquests dos representants de Vilanova-Sant Feliu, no sols en benefici de les dotes que els elegeixen, mes també per superiors interessos nacionals. De llavis d'En Bassols i per la seva extrema lealtat patriòtica, el Tribunal Suprem de l'Estat ha llegit d'ors la primera declaració explícita, la primera confessió de nacionalisme incondicional. Gràcies al seu company de candidatura, gràcies a En Massó i Llorens, la llengua catalana té avui l'honorament merescut i domina absolutament al nostre primer teatre, i ell també l'ha defensada de gangues i de menyspreus. Els electors de Vilanova-Sant Feliu es tenen un honor de tornar a la Mancomunitat de Catalunya aquests dos dignes representants.

Al districte d'Olot-Puigcerdà els nacionalistes adherits a Acció Catalana llur acordat designar candidat el senyor Daniel Casanovas, metge catalanista que ha salut, amb la indústria que dirigeix, fer pròsperes les contrades on viu, sense mai abdicar d'un ideal a ultrança.

La lluita tindrà el màxim d'interès a Barcelona.

En els dos districtes que correspon elegir diputats — el II i el III municipals — Acció Catalana presenta candidatura plena.

Els electors nacionalistes del districte segon votaran els senyors Nicolau d'Olwer, Puig i Sais i Ferran de Segarra.

En Nicolau, diputat, l'actual president de la Comissió de Cultura del Ajuntament de Barcelona, un dels prestigis més sòlids de la cultura nacional, el patriota que ha sentit el seu nostre llegitimat per l'arma de la política espanyola, ha permès, contrariant propòsits anteriors, que el seu nom vagi a la llista de candidats, decidit a dur a la Mancomunitat de Catalunya l'impuls que donà a la cultura nacional en el seu pas fructífer per l'Ajuntament de Barcelona.

El nom d'En Puig i Sais, el president del Sindicat de Metges de Catalunya, l'home mai llançat a les lluites polítiques, consagrat sempre a les tasques d'ennoblimment de la nostra raça, atraurà l'entusiasme dels patriotes que faran prevaler la nostra candidatura.

Lluitant en el mateix districte, l'historiador Ferran de Segarra, deixa la seva cambra de treball, requerit insistentment pels amics, rendint-se al compliment d'un deure patriòtic.

Un altre treballador excels de la Catalunya autèntica, de la Catalunya nacional, encapçala la llista de candidats pel districte III: En Manuel Folguera i Duran, president i ànima de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. En Folguera i Duran s'havia fet promesa de dedicar totes les seves activitats a l'empresa que ha de dur major profit a Catalunya, la nacionalització, el recobrament de la consciència collectiva per mitjà de l'escola. Per això En Folguera donà una negativa als precs dels amics d'Acció Catalana que li demanaven el seu nom per a una lluita electoral. L'estat de la seva salut i la raó fortíssima d'haver d'atendre en el moment d'una sòlida i encara creixent puixança a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana justificava plenament el seu refús, el qual, sortosament, ha arribat a ésser vençut per la tenacitat del Consell Central d'Acció Catalana, que considerant indispensable en la seva candidatura l'illustre patriota ha aconseguit d'aquest la necessària autorització.

Van en candidatura en aquest mateix districte En Lluís Nogués i En Pelai Vidal i Llobatera. El primer és prou conegut entre els seus electors, el segon ho és prou també entre els electors i per tots els nacionalistes perquè en calgui un especial elogi. Volem, però, recordar als llegidors de LA PUBLICITAT que si avui poden tenir en llengua i en esperit nacionals un dels més importants diaris barcelonins es deu, en grandíssima part, al seu actual gerent, En Vidal de Llobatera, al qual proposa Acció Catalana novament als electors del districte III, que sabran dur-lo per segona vegada a la Mancomunitat de Catalunya.

La candidatura d'Acció Catalana és una de les més fermes garanties de triomf.

La influència del clima : Els raigs ultra-violets i la creixença

Segurament que no hi hagut cap moment en la història de la humanitat que els homs i les dones no hagin tingut consciència de la gran influència que el temps exercia en llurs temperament i en llur sensibilitat. Però per estrany que sembli, sempre ha estat dificilíssim fixar la relació justa entre tals sentiments i l'estat actual del temps.

Per aquesta raó té gran interès una sèrie d'experiments resumits en el report anual de l'Institut Lister publicat darrerament.

Fa algun temps que a Vienna, mentre la senyoreta Margaret Hume treballava en l'estudi de la influència de la llum en el raquitisme amb el doctor Chick, va observar que una exposició diària de deu minuts als raigs ultra-violeta, permetia que les rates es desenvolupessin normalment durant dos mesos, durant els quals no restaven substàncies grasses.

D'altra banda la senyoreta Hume observava amb estupefacció que no calia pas que les rates rebessin directament els raigs ultra-violets. Si s'agafaven gotes de tonica buits, que havessin estat exposats als esmentats raigs i els introduïdes les rates immediatament, les bestioles experimentaven igualment la benèfica influència respecte de la seva creixença.

En un mot, Lister de Lintesior dels gotes adquirits dels raigs ultra-violeta uns propietats, en virtut de les quals les rates que després s'hi introduïdes en beneficiaven en la salut i en la creixença.

Aquestes observacions, com és natural, remeten una vigorosa continuació i amb aquest fi es practicaren altres experiments severament controlats que demostraren l'exactitut de les observacions anteriors i que per tant es tractava d'un descobriment positivament transcendental.

Els raigs ultra-violeta transmeten realment llurs virtuts a l'aire en el qual "brillen".

El report afirma: Les aplicacions vindran després; però és permès de suposar que en aquest fenomen hi ha el secret d'aquells subtils canvis de temps als quals tota la humanitat i sobretot determinats individus són particularment sensibles. Un altre aspecte interessant és el referent a la influència que en la qualitat de la llet pot tenir l'estada de les vaques en l'obscuritat. Aquesta observació pot tenir una capital importància per tal com són molt nombroses els estables de vaques que generalment estan a les fosques.

LLIBRES D'ART

Tres opuscles, destacats de l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, vol. VI, suara eixit a la llum, han vingut a les nostres mans. Un d'ells és monografia de "Les Creus d'Argenteria a Catalunya", per Mn. Josep Gudiol i Cunill; el segon és altra monografia de "L'Alba de l'Abat Biure"; el tercer és un inventari analític de les "Adquisicions del Museu de Barcelona".

Aquests dos darrers opuscles, menys copiosos que la monografia de Mn. Gudiol, són obra del senyor Joaquim Folch i Torres. Tots tres són bellament editats en paper luxós, en el mateix tamany in-4.º del susdit Anuari i amb nombrosos i bells gravats, co que fa d'aquests tres opuscles tres veritables obres d'art, tant per llur confecció com per llur contingut, tres belles monografies (si volem tenir també per tal l'inventari de les adquisicions del Museu), tres monografies que han d'esser d'una gran utilitat al públic que no heu l'Anuari de l'Institut, sobretot a la gent que de totes les qüestions tractades en aquells Anuaris solament s'interessa per l'art i l'arqueologia.

La monografia de Mn. Gudiol és, tant per la seva extensió com per la divulgació de tan inèdita matèria, així com per la concisa i concreta fixació de les infinites dades que conté, la més important d'aquestes tres monografies. No solament "Les Creus d'Argenteria a Catalunya" forma un veritable llibre que gairebé esgota la matèria, sinó que àdhuc sol pot tenir ara com ara per un implícit tractat historiogràfic de l'argenteria catalana, i sempre en serà almenys son prolegomen. La erudició sòlida de Mn. Gudiol s'ha vessat en aquest magnífic catàleg de les creus ortevades de la nostra terra, i la conseqüència d'aquesta erudició ennoblida cap a la història de la nostra tradició artística ha donat un dels més bells i estimulants capítols de la història de l'art català. Mossèn Gudiol ha fet, doncs, un gran bé a Catalunya en inventariar aquest nostre tresor de creus i puntualitzar-ne tant com avui dia és possible, totes les referències certes i dubtoses. Ahora, Mn. Gudiol ha augmentat la seva anomenada d'home docte i ha retornat la fama i crèdit que de temps ha el seu mètode aconseguí entre la gent culta.

Així mateix el senyor Folch i Torres ha assegurat i accresut la seva anomenada d'home estudiós i recercador. L'opuscle se fa la història Alba de l'Abat Biure, que es conserva al Museu Diocesà de Barcelona. Interessat escrit expressament per a fixar la procedència dels retaus de taulesseria que l'adornaven, deixant-ne la conclusió original en conte o explícit d'aquells detalls.

L'altre opuscle sobre "Adquisicions del Museu de Barcelona" demostra, si cal, el gran amor amb que aquest director de Museus cuida de la bona catalogació dels objectes preciosos posats a cura d'ell. Ara el Museu de Barcelona havia cuitat d'una verdadera i densa labor de catalogació com d'ella que En Joaquim Folch s'encarrega de la seva direcció. Podser i tot gosaríem dir que en molts casos, àdhuc deixant al margen del senyor Folch tot caràcter de catalogació o de simple notació, i atenent-les com per exemple en la monografia de l'Alba de l'Abat Biure la significació de veritable monografia que de, gosaríem dir que el procedment d'investigació del senyor Folch és i tot massa dens. En això aquest recercador és tot l'opposat de Mossèn Gudiol, el qual de sovint és prolix com cal.

El senyor Folch sovint s'aventura i molt a gratolant pel terreny de les hipòtesis. Ho deplorant un sumen massa amplitós per sembrar en una sentència por important i algunes vegades tan vaga, que hauria valgut més estar-se, com Mn. Gudiol, a la simple exposició de les dades certes.

Demés, el senyor Folch cau en prolixitats i foranguesses d'exposició que fan penosa la captació de la seva idea. Les seves disquisicions abunden massa de cites innecessàries, de marrades perdedores i sobretot de conclusions illegítimes. Un exemple, per adreujar: en voler filiar els finestrons de l'orgue de la Seu d'Urgell que ara posseeix el nostre Museu, decideix filiar-los a Flandes, a conseqüència d'haver-se constatat la intervenció de gent del Nord, de noms nòrdics i de materials procedents del Nord en la construcció d'orgues, oblidant, potser, que ací a Catalunya no sols també es construïren i pintaren orgues, sinó que fins i tot els nostres organistes treballaren per terres estrangeres. Per acabar de fer el pes, el senyor Folch dóna una llista de noms que justifiquin aquell flaminguisme, i dels sis noms sols un és flamenc... Es veritat que ultra aquest argument al·ludeix al senyor Folch a l'estil de les vestidures i a la fesomia, les quals vol veure flamenques, dels personatges pintats en aquells finestrons, però els ropatges en qüestió són més aviat aragonesos que flamencs, són d'estil flamenc però interpretats a l'aragonesa, això és, molt més inflats i amanerats que a Flandes; respecte al flaminguisme fisonòmic, sobretot en els personatges masclos, no és gens justa l'apreciació del senyor Folch. Res no es trobaria en la pintura dels primitius mestres flamencs que s'assemblés en llordor i mal gust, en estil ni en caràcter fisionòmic als finestrons de l'orga de la Seu d'Urgell. Es més probable, doncs, la filiació d'aquestes pintures o be a Catalunya o a Aragó que no pas a Flandes, i més probablement siguin obra de dos pintors que no pas d'un de sol, com suposa el senyor Folch. La mà que pintà les grisalles sembla més docta i refinada que la que pintà l'interior policromat d'aquests finestrons.

El senyor Folch va, però, perdent aquests defectes d'exposició que un dia foren corrosats amb delectació i entusiasme. Cada dia sembla tendir més vers un procediment auster, seriosament investigador, i vers un estil més clar—cosa cabdal, ell de la clivenat en treballs de recerca.

Li caldrà al senyor Folch, per a sortir-se amb "la seva", escoltar sense rancor les censures sinceres i sapiguer fer el balanç i destriament dels elogis entusiasts dirigits a Tobra, certament lloable, que realitza continuament. Sobretot li caldrà contenir-se: saber satisfer-se més d'una petita certitud que de pas d'un engrescador fantasiejar. Millores serà "The right man in the right place", l'home que cau com à l'home que a ell mateix li cau ésser.

J. Sacs

EN RESTAURANT MONSTRE

Els diaris de Londres anuncien molt eufòrics la pròxima obertura a Coventry Street, d'un immens restaurant: 30.000 persones! Més de deu milions de cobertes durant l'any! Ah, cosa d'uns 160 pelis, aquest nou colossal restaurant tindrà deu pisos, amb una cuina a cada un. Dos dels pisos seran destinats a la fabricació de xocolat i llamins. Dues orquestres, una de les quals serà americana, contractada al preu de 50 lliures setmanals: tot-rantsense interrupció. El personal comprendrà 1700 persones. Els frespols de mosaic necessitaran 3000.000 de petites cubes: tots fets a mà. La llargada dels cables elèctrics serà de 33 milles. Caldrà 200 homes durant nuit dies per instal·lar el material, mobles i plats. Uns poderosos ventiladors derdiran de renovar l'aire quinze vegades cada hora. Un diari pregunta: Ara bé: la qualitat de la cuina serà proporcional a les dimensions de l'establiment? I els preus?

La situació a Europa

La vaga comunista a la Ruhr ha quedat solucionada. Tothom ha tornat al treball, excepte a Recklinghausen. Per tal d'assegurar l'ordre en cas que tornés a pertorbar-se, Essen, Mulheim i Oberhausen han sostat el decret del general Dégoutte sobre la policia i han demanat i obtingut autorització per armar els membres de la policia criminalista, demanda que era prohibida pel Govern del Reich. Sembla que les esperances que s'havien posat en la nota alemanya s'esvaïran, ja que s'assegura que els oferiments no passaran dels trenta mil milions oferts en la primera.

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 31 DE MAIG DE 1923

BORSÍ MATÍ

	Obs	Alt	Baix	Tanc
Norts	73'30	73'35	73'30	73'35
Alacants	73'10			73'10
Orenses	18'85	18'90	18'85	18'90
G. F. Metrop.	165'50	165'50	165'	165'
Algdes	127'			127'
Colonials				

BORSÍ NIT

	Obs.	Alt	Baix	Tanc
	73'45	73'45	73'40	73'40
	73'15			73'15
	19'05	19'10	19'	19'05
	127'50			127'50
	69'50			69'50

DIVISES ESTRANGERES

França	49'55
Suissa	119'10
Belgues	37'50
Lires	51'25
Lliures	90'47
Dollars	8'50
Marcs	0'015
Corones	0'015
C Ches-Slovacs.	

BORSA DE MADRID

	Con.	Perm
Interiors	71'10	
Amortizable 4 %	91'50	
» 5 %	95'40	
Exterior 4 %	86'60	
Panc Espanya	598'	
» Esp. de Crèdit	150'	
Banc Ésp. Rio Plata	229'50	
Tabacs	247'	
Sucres pref.	91'	
Sucres ord.	39'	
Cèdules	88'50	
Norts	364'	
Alacants	364'	
França	43'50	
Lliures	30'70	

BORSA DE PARIS

Londres	79'23	79'28
Bèlgica	55'80	
Espanya	231'	233'75
Holanda	505'50	
Itàlia	71'90	71'80
New York	152'15	15'20
Portugal		
Suècia	403'50	
Suissa	274'50	274 25
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Noruega	253'75	
Dinamarca	281'25	
Berlín	00'250	0'2258
Viena	21'50	0'2125
Praga	45'60	

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons	125'
» Isabel	129'50
» unser	124'50
» petites	124'50
» francesa	124'50
» lliures	91'50
» dollars	6'45

SUCRES

New York	Tanc	maig
Juliol	.635	
Setembre	.645	
Desembre	.592	
Març	. 463	
New York	Obert. 29 maig	
Juliol		
Desembre		

CAFÈS

New York	Tanca 29 maig
Disponible	11 7 8
Juliol	.985'
Setembre	.584'
Desembre	.831'
Març	.828'
Maig	.825'

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del 31 Maig 1923

NEW YORK	Disp.	Maig	Juliol	Oct.	Dbre.	Jener	Març
Tanca anterior			27'27	24'71	24'20	23'98	
Obertura			27'30	24'68	24'18	23'89	
Sexón telegrama							
Tanca							
LIVERPOOL							
Tanca anterior							
Obertura			14'78	13'51		12'99	
Sexón telegrama		18'	15'76	13'49		12'95	12'75
Tanca			14'73	13'40		12'86	12'66
NEW ORLEANS							
Tanca anterior							
Obertura							
Sexón telegrama							
Tanca							

BORSA TARDA

	Obs.	Alt	Baix	Tanc
Norts	73'35	73'35	73'35	73'50
Alacants	73'10			73'10
Orenses	18'80	19'05	18'80	19'
Colonials	69'50			69'50
O. Metrop	148'25			148'25
F. C. Metrop.	164'	165'	168'	165'
Algdes	127'35	127'75	127'35	127'35

BORSA DE LONDRES

Cèdules argentines	39	Xile	3480
Exterior	71 1-2	Berlín	313500
França	70525	Copenhague	2499
Nova York	46237	Yokohama	2143
Espanya	3044	Bèlgica	8225
Suissa	9562	Noruega	2780
Holanda	1180		
Itàlia	9762		
Suècia	17345		
Portugal	240		
Argentina	4128		
Montevideo	4100		

BORSA DE PARIS

	Ant.	Corrent
Interior esp.	163	163'10
Exterior 4 per 100	198	
Banc Espanyol	519	
Ac. Alacant	825	
Ac. Andalusos	615	
Obs. Andalusos prim.	266	
Obs. Andalusos seg.	266	267
Accions Nord primera	735'50	
Pamplona primera	707'50	
Barcelona primera	752	
Astúries primera	727	
Idem segona	681'50	
Tabacs Filipines	25'73	25'36
Riotinto	25'50	25'90
Renda franc. 3 per 100	57'85	57'75
Idem id. 5 per 100	75'15	74'80
Nord segona sèrie	710	
Idem tercera sèrie	708'50	
Idem quarta sèrie	701	
Idem cinquena sèrie	715	
Lleydes	750	
Priorat	750	
Pamplona especial	707'50	
València Utiel	690	
Alacant segona	742	745
Idem tercera	726	
Cerdobès	634	
Andalusos rimera var.	283	
Idem segona var.	222	
Idem 1917 3 per 100	543	
Badajoz	1038	
Cèd. Argentines	239'50	240

GELATINA de carn i de gallina. Ali-

Chaves i C.a, S. en Ct.a
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centre, núm. 6
Telèfons 1230-1231 A.

Els emprèstits estrangers col·locats sobre el mercat de Nova York

Segons les taules establertes per la "Guaranty Trust Cie", de Nova York, els emprèstits estrangers col·locats sobre el mercat de Nova York en 1922 són, en dòlars, classificats així:

Emprèstits d'Estat o municipals. — Austràlia, 10,738; Indies Neerlandeses, 100,000; Txecoslovàquia, 21,500; França, 31,000; Holanda, 47,000; Noruega, 21,575; Iugoslàvia, 15,250; Argentina, 28,075; Bolívia, 24,000; Brasil, 61,380; Nile, 19,350; Colòmbia, 5,000; Perú, 2,750; Uruguai, 6,000; Sant Domènech, 6,700; Haití, 10,000; possessions dels Estats Units, 50,587; Canadà, 207,220; Terra Nova, 6,000.

Societats. — Austràlia, 2,500; Bèlgica, 2,500; Dinamarca, 5,000; França, 41,795; Holanda, 18,220; possessions dels EE. UU., 5,985; Canadà, 48,526.

Mercats

Mercat de Balaguer

Ordi, a 15'50.
Civada, a 12'75.
Faves, a 26'50.
Favons, a 26.
Moresc, a 21.
Veces, a 30.

Preus per pessetes la quartera de 80 litres.

Blat roig, a 25'50 els 55 quilos.
Idem blanc, a 24'50 els 55.
Farina, a 62 els 100.
Idem baixa, a 45 els 100.
Quarta, a 19 els 60.
Menudet, a 10'50 els 35.
Segonet, a 8'50 els 25.
Idem més ampie, a 5'50 els 20.

Banca Marsans
Valors - Cupons - Giro - Canvi - Cotons - Viatges
Barcelona - Rambla Canaletes, 2 i 4

Queda oberta la negociació dels cupons dels Deutes INTERIOR, EXTERIOR I AMORTIZABLE 4 per 100 i OBLIGACIONS del TRESOR, 5 per 100

Venciment 1 de juliol pròxim

Direcció telegràfica Marsansbank
Apartat de Correus, núm. 1
Telèfons números 4530 A. 4531 A. 4532 A.
Sucursal a Madrid: Avinguda del Comte de Peñalver, 18

BANC DE BARCELONA

Aquest Banc a la seva Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de Compra i Venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de Fulles de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.
Admeten dipòsits i tota mena de valors

GRAN BALNEARI VICHY CATALA
CALDES DE MALAVELLA (PROVINCIA DE GIRONA)
TEMPORADA: de primer de Maig a 30 d'octubre
Malalties del aparell digestiu.- Artritisme en ses múltiples manifestacions. - Diabetis - Glucosúria
Establiment de primer ordre, voltat de frondosos pares. Habitacions grans, cómodes i ventilades. Menjadors i café grandiosos. Salons espléndits i elegants, per a festes i atraccions. Capella mol formosa. Il·luminació elèctrica. Camp per a tennis i altres deports. Garatge. Telèfon.
ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 18, ENTRESOL

Secció Marítima

MOVIMENT MARITIM

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Rita", de Màlaga i escales, amb càrrega general i 69 passatgers. Amarrat moll d'Espanya. Consignatari, Ramos.

Vapor espanyol "Rey Jaime I", de Palma, amb càrrega general i 107 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor italià transatlàntic "Conte Verde", de Buenos Aires i escales, amb trànsit i 33 passatgers. Amarrat moll de Barcelona Est. Consignatari, Ignasi Villevecchia.

Vapor espanyol "Mercedes", de la mar, amb peix. Amarrat moll de Llevant. Consignatari, S. A. de Navegació i Pesca.

Vapor espanyol "Reina Victoria", de Melilla i escales, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "V. La Roda", de València, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vaixells despatxats

Pailebot espanyol "San Francisco", en llast, per a Sant Pere del Pinatar.

Llagut espanyol "Dos Amigas Alfaques", en llast, per a Vinaroç.

Llagut espanyol "Teresa", en llast, per a Vinaroç.

Vaixells sortits

Vapor espanyol "C. López y López", amb càrrega general, cap a Kobe i escales.

Vapor espanyol "Sagunto", amb càrrega general, cap a Cartagena.

Vapor alemany "Tarragona", de trànsit, cap a Sant Feliu.

Vapor francès "Cogolin", de trànsit, cap a Marsella.

Vapor alemany "Vesta", amb càrrega general i trànsit, cap a València.

Vapor espanyol "Fina", amb el seu equip, cap a la mar.

Vapor italià transatlàntic "Conte Verde", de trànsit, cap a Gènova.

Joaquim Marsans Peix
AGENT DE CANVI I BORSA
PASSEIG DE GRACIA, 17

Complimentació d'ordres de Borsa en valors al comptat i en monedes estrangeres. Intervenció de contractes comercials i préstecs sobre mercaderies o valors; subscripcions a emprèstits, etc., etc.

Direcció telegràfica "MARGENTE"
Telèfons: 445 A. i 499 A.

Obsequi de la Societat
"Nestlé"

Contra remesa de 25 etiquetes de les que van enganxades en el pot de la Farina Lactejada Nestlé, es regalarà una preciosa nina i un bón numerat per al sorteig d'una nina de gran tamany. Aquest sorteig s'efectuarà entre cada cent participants.

Les etiquetes poden presentar-se a les oficines de la SOCIETAT NESTLÉ, Granvia Laietana, 41, Barcelona.

GASETA LOCAL

A l'Escola d'Administració tindran lloc els exàmens durant el mes de juny, i en els dies següents:

Dia 2, examen d'ingrés (a les sis de la tarda); dia 4, Hisendes locals; dia 5, Dret orgànic municipal; dia 8, Aritmètica, Comptabilitat, etc., i Serveis municipals, etc.; dia 12, Teoria de la Hisenda; dia 15, Justícia municipal; dia 16, Nocions generals de Dret; dia 20, Funcions especials del secretari; dia 22, Dret Administratiu espanyol; dia 25, Procediments administratius, i dia 26, Legislació financiera.

A les nou del matí s'efectuarà l'exàmen pràctic, i per la tarda, a les sis, l'oral.

Mosques mata a milions un sol paper "Fonquernie"

La Tòmbola pro cultura i beneficència, organitzada pel Casal Catòlic de Sant Andreu, l'obriment de la qual estava assenyalat pel dia 31 del corrent, vistes les dificultats que pel transport d'utensilis i objectes representa l'actual estat de coses i a petició de diversos benefactors, s'ajorna per alguns dies, fins que es normalitzi la situació.

Oportunament es circularan les invitacions.

La Junta municipal d'Exposicions assabenta els artistes que exposen obres a l'actual Exposició de Primavera, que per distintes causes ja anunciades i entre elles la concessió dels premis i adquisicions que ha de realitzar la Junta, s'ha aplaçat la clausura de l'Exposició fins el 17 de juny i en conseqüència les obres no podran ésser retirades fins passat el dia de la clausura.

Indio Rosa
el millor paper de fumar adaptable a la màquina **Victòria Beristain i Cia.—Laplana i Cia.**

Reunits sota la presidència de la Direcció de la Fira de Mostres de la nostra ciutat, els industrials i elements que varen fundar el Saló de la Moda, de Barcelona, varen acordar celebrar el tercer Saló en l'esmentada data, que va tenir lloc el segon, o sigui del 4 al 10 d'octubre del corrent any.

Ha marxat cap a Gottemburg (Suècia) el gerent de "El Mundo Cinematográfico", N'Eduard Solà Guardiola, el qual ha estat nomenat delegat del Comitè Oficial del Llibre, del ministeri del Treball al Congrés Internacional d'Arts Gràfiques, que ha de tenir lloc els dies 4, 5 i 6 de juny, a l'esmentada ciutat.

CARTUJANO
Vi blanc, 0'85 amb lit.
Cellers ARNO & MARISTANY

El passat diumenge, a la tarda, tingué lloc a l'Acadèmia Cots l'anunciada sessió literària en honor del poeta Carles Magriñà, organitzada per l'Associació d'Autors de la Ploma.

Presidiren l'acte el poeta i director de l'Associació, En Carles Sanahuja, i els poetes Francesc Santano, Manuel Valldeperes, Rafel Castelló i Pere Matalonga.

El senyor Cots també ocupà un lloc a la presidència, i fou qui va obrir la festa.

Tot seguit parlà En Sanahuja per a presentar el poeta Magriñà, per qui tingué uns mots de merescut elogi.

En Carles Magriñà donà lectura a un aplec de les seves poesies, essent aplaudit.

El tenor - solista de l'Orfeó Català, En Francesc Torra i Mercadal, cantà un enfilall de cançons catalanes i estrangeres, acompanyant-lo al piano la seva muller.

Totes les composicions foren molt aplaudides, especialment "Cançó de taverna", de l'Apelles Mestres; la cançó del Fadrí de Sau, de "Don Joan de Serrallonga" i "Brindis", d'En Pérez Moya.

Després d'un breu descans, es reprengué la vetllada, fent un brillant parlament el poeta Francesc Santano, que fou ovacionat.

El secretari de l'Associació, En Manuel Valldeperes, llegí les adhesions rebudes, algunes de les quals foren molt valuoses, com les dels poetes Ventura Gassol i Lluís Bertran i Pijoan.

Acabà la festa amb un altre aplec de poesies d'En Carles Magriñà, qui les llegí amb aquella bella dicció que li és característica. En acabar fou molt ovacionat.

Com a digne remat de la festa, es ballaren sardanes.

PANYOS RAMOS
Calitat màxima a preus mínims
PELAI, 10
HOSPITAL 27 i 29

Ha estat enviat a Madrid el següent telegrama:

"A l'excellentíssim senyor ministre de la Governació:

El Col·legi de Metges de Barcelona i la seva "provincia" respectuosament es dirigeix a V. E. suplicant-li que en el més breu possible es doni solució a la clasificació en tràmit de les especialitats farmacèutiques, prohibint l'actual venda lliure de totes elles, amb greu perjudici de la salut en utilitzar medicaments actius no indicats i afavorint la propaganda indecorosa que es fa d'alguns d'ells amb perjudici dels nostres prestigis de nació civilitzada.—President, *Felip Proubasta*."

A les Galeries Areñas (Corts Catalanes, 670) se celebrarà del 1 al 15 de juny una exposició de pintures de P. Batalla, podent-se visitar matí i tarda dels dies feiners i matí de les festes.

Avui, divendres, a les deu de la vetlla, al Centre Excursionista de Catalunya, el senyor Joan Roig donarà una conferència sobre "Excursions sobre la conca de Meyà".

MONTANA
Vi negre, 0'75 amp. litre
Cellers ARNO & MARISTANY

A primeres hores de la matinada d'ahir dos individus s'acostaren al transeünt Bonaventura Bruguera i li preguntaren a quin Sindicat pertanyia, contestant el Bruguera que a cap. Aleshores els dos subjectes li encararen unes pistoles i l'obligaren a donar-los 300 pessetes que duia al damunt. El feren marxar després, dient-li que caminés uns uants passos sense girar-se.

El atracadors desaparegueren. Anaven vestits amb un vestit de mecànic.

El fet ocorregué al carrer de Manso.

Ahir matí, a dos quarts d'onze, la moto amb sidecar S.683, de Madrid, que fa el servei de vigilància del diputat radical senyor Alexandre Lerroux, volcà en fer un viratge a l'Avinguda del Tibidabo, resultant ferits els seus ocupants.

Aquests eren tres, que foren curats al dispensari de Gràcia, Antoni Baños Montagero, de 29 anys, espanyol, guàrdia de seguretat, motorista, té fracturat el canell esquerra i contusió al genoll dret, de pronòstic reservat. Ricard del Peral Valor, de 34 anys, cubà, agent de vigilància, té una ferida per contusió al costat esquerre del cap, de pronòstic reservat; Eugeni Martín Casado, de 31 anys, espanyol, agent de vigilància, té contusions i epitaxis al nas i a la regió frontal dreta, contusió als colzes, dits de la mà dreta, regió mitja externa de l'espatlla dreta i regió escapular del mateix costat, de pronòstic reservat.

Després de curats el Baños fou traslladat a la Quinta de Salut "L'Aliança" i els altres dos a la Clínica del doctor Nogueta.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

Carme Martínez Beada, de 28 anys, abans d'ahir, a la tarda, anà a llogar un habitació una casa de dormir del carrer de Sant Pau. Ahir, en anar-la a despertar, la trobaren morta.

Aixecat el cadàver, se la traslladà al dipòsit judicial de l'Hospital Clínic.

Bonaventura Gómez Sánchez, de 14 anys, jugant a futbol darrera el Parc de la Ciutadella es trencà el peroné dret.

JOIES VILANOVA UNIO, 6

El nen de 9 anys Pere Piqué Marcó fou agafat per una màquina de tren de la companyia del Nord al carrer de Baliarda, la qual li produí una ferida contusa al front, amb fractura del frontal dret, de pronòstic gravíssim.

Després de curat al dispensari de Sant Andreu fou portat a l'Hospital Clínic.

Recordem a les entitats convocades per a la creació de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya i als adherits a ella que avui, dia primer, tindrà lloc la segona reunió al local de l'Ateneu Enciclopèdic Popular a les deu de la nit, per a tractar de la constitució definitiva de l'esmentada Agrupació.

Abans d'ahir, a les sis de la tarda, es va iniciar un incendi a la cabina de l'operador del "Cine Splendid", del carrer del Consell de Cent, havent-hi ocasionat dues bombes del quarteret central, amb les quals el sinistre va ésser dominat en breus moments.

Van cremar-se pellícules per valor de 8.000 pessetes.

L'operador, August Ibars Amatller, de 40 anys, va fer-se cremades de primer grau a la cara i mans.

Al carrer de les Corts Catalanes, entre Aribau i Muntaner, l'automòbil número 9709 va atropellar ahir a la tarda a Emili Rodríguez Pérez, de 60 anys, i li va produir contusions a la cama esquerra. Va ésser auxiliat al dispensari del carrer de Sepúlveda. El xofer és a disposició del Jutjat.

El noi Joan Fabregat Gascón, de 12 anys, s'havia arrepenjat ahir tarda a un tramvia que passava pel carrer de les Corts Catalanes, prop del de Viliarroel, i va caure, fent-se contusions d'alguna importància a les cames. Va ésser portat al dispensari del carrer de Sepúlveda i allí el van curar.

Uns desconeguts entraren durant la nit a una adrogueria del carrer de Canaletes, 27 (Hostafrancs), sense espanyar la porta, i un cop dins feren saca de butifarres i llonganisses i pots de conserves, dels quals s'endugueren una quantitat suficient per mantenir el Terç d'Estrangers durant tres mesos.

I, a tall d'indemnització per la feina, s'emportaren també 120 pessetes que hi havia al calaix.

Dr. Casi i Vidal de l'hospital de la Santa Creu. GOLA, NAS i ORELLES. Passeig de Gràcia, 83, pral. Telèfon 3274 A. Guariment radical de la fortor de l'alè (OZENA).

Noves religioses

Del Bisbat

El bisbe ha rebut d'una persona piadosa l'almoina de 500 pessetes per a les obres del nou temple de Santa Teresa de Jesús.

— Les Escoles Franceses de Barcelona celebraran avui una festa amb motiu de fer la primera comunió els seus alumnes a l'església del Sagrat Cor (Diputació, 328).

BENEDICCIÓ DE LA PRIMERA PEDRA DEL NOU TEMPLE DEDICAT A LA VERGE DEL CARME

Diumenge vinent, 3 de juny, tindrà lloc, per l'excellentíssim senyor bisbe, la benedicció de la primera pedra del nou temple que s'ha de construir a Horta sota l'advocació de la Verge del Carme.

LES ESCOLES CATALANES DE LA BORDETA

La comissió d'aquestes Escoles ha organitzat, amb motiu de la commemoració del Corpus de Sang, unes festes que començaran amb una Missa a les vuit del matí, a la parròquia de Santa Maria de Sans, on alguns alumnes de l'esmentada escola faran la primera comunió.

LLIGA ESPIRITUAL DE LA MARE DE DEU DE MONTSERRAT

Aquesta entitat prega amb interès els seus associats l'assistència a la procés só d'avui, per al objecte de la qual hauran de reunir-se al seu estatge social, carrer Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5 a dos quarts de cinc, des d'on es dirigiran a la Seu amb llur bandera.

Es recomana no deixin de posar-se l'ensignia.

Obra del Bon Mot

CONCURS DE CARTELLS

Ahir al matí tingué lloc a la sala d'actes de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis la clausura de l'Exposició de Cartells, organitzada per l'Obra del Bon Mot, Exposició que ha estat molt visitada i elogiada.

Ocuparen la presidència Ivon l'Escop, el director general de la Caixa, senyor Moragas i Barret, representacions del Consell General de la Caixa de Pensions, Junta de l'Obra i el Jurat del Concurs.

El senyor Moragas Barret expressà la seva satisfacció per l'èxit del Concurs, fent l'elogi de les obres presentades que han patentitzat la plena compenetració dels artistes amb les altes finalitats de la Obra del Bon Mot, que tindrà en el successiu en els esmentats cartells un eficaç mitjà de propaganda popular de la dignificació del llenguatge.

Seguidament donà lectura al veredicte, del qual resulten atorgats: a En Francesc d'A. Galí, el primer premi; a En Josep Obiols, el segon, i a En Evarist Mora, el tercer; obtenint accèssits els cartells originals de la senyoreta Catarina Climent i dels senyors Francesc Fàbregas, Josep Segrelles i Robert Cartes.

En recollir els premis els esmentats artistes foren molt felicitats i aplaudits.

Ivon l'Escop tancà l'acte amb un breu i eloqüent discurs enaltint la tasca dels artistes que han honorat l'Obra del Bon Mot amb la seva valuosa col·laboració; feu ressaltar la importància del Concurs, primer organitzat amb la finalitat de combatre el renec i el mal parlar per mitjà del cartell; indicà, finalment, que l'Obra del Bon Mot prosseguirà amb tot entusiasme la seva actuació, en la que tindrà notable part la propaganda per mediació dels cartells, que ha d'aconseguir positius resultats per arribar la seva eficàcia en envair el carrer a totes les clàsses socials.

El senyor Moragas declarà acte seguit clausurada l'Exposició.

Els cartells no premiats seran retornats als seus autors durant tot el vinent mes de juny en l'Oficina de l'Obra del Bon Mot de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, carrer de Bilbao, 198, els dies feiners de quatre a sis de la tarda, havent d'observar-se que l'Obra del Bon Mot ha elegit vàris dels cartells no premiats per a formular proposicions d'adquisició als seus autors.

DE POLONIA

—o—

El general Pilsudski dimeteix el seu càrrec de cap de l'Estat Major polonès i vol separar-se de l'exèrcit

—o—

Varsòvia, 31.—Els diaris d'aquesta capital confirmen que el general Pilsudski ha posat el seu càrrec de cap d'Estat Major a disposició del president del Consell Superior de Guerra, manifestant la seva decisió de separar-se de l'exèrcit.—Havas.

EL CORPUS A COLONIA

A quarts de vuit del matí, en entrar al restaurant de l'Hotel, vàrem el trobàrem ple. Turistes, famílies de l'exèrcit anglès d'ocupació, estudiants del Nord en vacances, tothom s'apressava per no perdre l'ocasió de presenciar la solemnitat del dia.

A la ciutat hi havia un moviment extraordinari, però completament diverses del de la vigília, i que la mostrava trasbalsada per un esperit de plaent i serena joia; el tràfeg rodat era completament parat; els breacs, els autòmnibus, vehicles de tota mena quedaven vora el Rin, o als afores; a la gran plaça del Dom, on convergeixen totes les línies de tramvies, la part central era enoatifada; al mig hi havia un altaret circular, sobre una plataforma de tres graons, i a tot el aolt fileres de reclinatoris.

De les agulles de la Catedral, de les finestres de les cases, a les entrades del carrers, penjan gonfarons i estendarts; no s'en domassa com entre nosaltres; l'empalliament el fan aquests genous; als pobles rurals, en els quals la processó surt a beneir els camps amb sa presència, es llaven a terra, curs enllà, entre esteses de blat, tocant al canal.

Mes la nota sobresortint, sorprenedora, la donava la maieada: a tot arreu, a les places que circumden el Dom, a les estimates, als carrers afluents, hi veien, a dotzenes, a centenars, esbargint alegria, agrupents de noietes de vuit a [illegible] anys. Abillades totes iguals, d'un senzillíssim vestit blanc al cap, una petita corona de flors blanques. Arribaven de tots indrets, buscant-se, retrobant-se, movent-se com voleiadas de coloms que saturava l'ambient de puritat i d'alegria.

A les vuit en punt, a la Catedral, l'arquebisbe començava el pontifical, assistit de clerecia de totes les parròquies; i entretant, la processó començava a sortir. Es fa la processó en acabar-se l'Ofici, i s'organitza de manera que al moment que fineix pugui sortir la Custòdia.

El van al davant, obrint-la, l'estol de noietes coronades de roses, com si amb sa innocència embalsamessin l'aire sue nosaltres perfumem amb la ginesta, en aquelles terres inhoabitable. En presentar-se el seguici, sòbria, deixant franc el pas, la gentada que circulava pels carrers. Una nota en extrem aficionadora donava aquest públic: no s'hi veia ni un sol uniforme anglès; les casaques vermelles, els colors caqui de cinquanta models de l'exèrcit enemic que els dies anteriors es veien a tot arreu, havien desaparegut; la seva presència s'endevinava pel parlar, però espontàniament, o per ordre del comandament, havien fingut la delicadesa de no pertorbar la solemnitat amb el senyal de l'ocupació; eren al carrer com turistes o cara devotes; l'ordre estava confiat a uns pocs individus de la guàrdia verda alemanya. Anglaterra, aquell dia, tenia a honor no destorbar ni amb el detall d'exhibir-se.

Darrera la blanca voleiadissa, formaven la processó les associacions de senyores, en regles de quatre en quatre, i després seguexien les dels homes, de quatre en quatre també, endimenjades, corbata blanca molts d'ells, capalla o gorra a l'una mà i a l'altra un llibre de cants d'els dos ants.

De tant en tant, un estendart, o una minúscula banda d'instruments platejats; amb una estudiada solució de continuitat, la immensa corrua d'alguns mils homes, a claps resa el rosari que mena un clergue, a claps canta cants litúrgics de devera tonada que les bandes acompanyen sense sonar més que per a aquest acompanyament.

Al mig de la processó, anunciada per una curtíssima teoria de sacrists capçats amb paraigues de vidre, i per les creus parroquials, hi anava la Custòdia, portada per l'Arquebisbe, sota un tàlem coronat per l'estrella dels tres Reis d'Orient, patrons de Colònia.

Hi desfilà tot seguit un museu vivent de draperies, dalmàtiques i capes pluvials que recorden els temps de l'edat mitjana i deixen entrellumar ses magnificències; i immediatament torna a continuar la corrua dels assistents, presidits, en aquesta segona part, per les autoritats i delegacions.

Desfilaren allavors els gremis d'estudiants, amb llurs millors abillatges, i la cinta de la facultat o de la seva associació cadascún; cada associació amb la seva bandera, amb una guàrdia d'honor que duia el vestit propi de l'estament; i les immenses botes altes, el casacó de vellut, el capell de plomes, o la minúscula gorreta, tots amb el llarguíssim espasi desenbeinat, i amb ells, en destrament que seguia la bandera, les estudiantes. p

Seguien les escoles professionals, els diferents estaments de les arts liberals i les associacions tècniques. De tant en tant l'inmens seguici es parava; era que la Custòdia havia arribat a un altar i es feia un acte d'adoració.

L'últim altar era collocat sobre la graderia circular, al mig de la gran plaça del Dom; una gentada immensa s'apretava al seu voltí; entraren a l'encatifat les autoritats i l'arquebisbe benéí la multitut; era més de migdia.

Una nota inesborrable per a un català va cloure aquella magnificència. A mig curs aparegué, venint d'un barri llunyà, un batalló anglès, format; l'oficial que el manava, en endevinar, de lluny, el pas processional, manà parar, i sense tocs d'ordre, ni soroll, desapercebudament, el fèu recular, imposant-se un circumloqui de gairebé mitja hora per arribar a llocs; era un batalló enemic en terra dominada; el gest ens punyí el cor, i pensàrem en Espanya.

Joan Baster

La qüestió de Tànger

—o—

Els preparatius per a la conferència que ha d'intentar resoldre el difícil problema

—o—

París, 31.—Els sota-director dels assumptes d'Africa al ministeri d'Afers estrangers, senyor de Beaumarchais, assistirà en representació de França a la reunió tècnica que pròximament se celebrarà a Londres per establir la base de discussió de la conferència de Tànger. En el dic acte, França estarà també representada pel seu ambaixador a Londres, senyor de Saint Aulaire; Anglaterra pel ministre d'Afers Estrangers Lord Curzon, i Espanya pel seu ambaixador a Londres, senyor Marry del Val.—Havas.

ELS SOVIETS VOLEN EXHIBIR LLUR EXERCIT ALS ESTRANGERS

Riga, 31.—L'Estat Major vermell es proposa efectuar grans maniobres el mes d'agost, a les quals, per primera vegada, seran invitats a assistir-hi representants militars de l'estranger.—Radio.

ELS SOVIETS EXECUTEN TOT SEGUIT LES SENTENCIES 28 ESTUDIANTS AFUSELLATS

Moscou, 31.—El Tribunal revolucionari de Kier ha condemnat a mort 28 estudiants de la Universitat d'aquella ciutat, acusats de manejos contrarevolucionaris. Els condemnats foren afusellats quatre hores després de la sentència.—Radio.

EL MOVIMENT INSURRECCIONAL DEL CAUCAS

Moscou, 31.—Han sortit cap el Caucas Kalinin i Vorosinov, a causa de l'extensió del moviment insurreccional a quella regió.—Radio.

ELS BANDOLERS XINESOS ALLIBEREN DOS PRESONERS

Tsachuang, 31.—Els bandolers xinesos han posat en llibertat un anglès i un americà dels que havien capturat fa alguns dies.—Havas.

LA GLANOLA A EGIPTE

El Caire, 31.—Des del 23 de l'actual fins al 29 inclusiu, s'han registrat seixanta vuit casos de pesta a Alexandria, Port-Said i Suez.—Havas.

MORT DEL DELEGAT HONGARES A LA C. INTERNACIONAL DEL DANUBI

Budapest, 31.—El senyor Edmond Mikles, conseller privat i delegat hongarès a la Comissió Internacional del Danubi ha mort d'un atac d'aplopleg a Passau, al seu retorn d'Alemanya.—Havas.

La situació política a Bulgària

Uns telegrames de Budapest, arribats a Londres, havien anunciat dilluns una revolució esclatada a Bulgària i que el cap del Govern, Stambulisky, havia fugit. La legació de Bulgària a París ho desmentí. La difusió d'aquests despatxos és atribuida per la delegació o bé a l'afany dels especuladors de fer baixar la divisa búlgara, o a una maniobra política. Freqüent entre ells. Una revolució però, segons la delegació, és impossible a Bulgària. L'element campesol absorbeix un 80 per cent de la població essent representat proporcionalment al Parlament. Els comunistes, que ndés temen 45 llocs, actualment només en tenen 16. Els agitadors més perillosos són empresonats o exilats. Un complot bolxevista s'és produït a Varna però els seus promotors foren condemnats. Stambulisky sap com hom ha de tractar el bolxevisme.

Sembla però que l'element pertorbador a Bulgària no és pas la lluita de partits com vol fer veure la delegació francesa. Actes violents com occissió de Dimitroff en 1921 o l'atemptat més recent del Teatre Nacional, són el fet, no pas del comunisme ans del nacionalisme macedònia, el centre del qual, a Bulgària, és Petritx. Els nacionalistes són els amos de la ciutat de la qual en demanen l'autonomia, amb el fi de ferne una base d'operacions per als "comitadji" macedonians. I Stambuliski ha respost a aquesta demanda detenint 500 militants autonomistes! Sembla que és aquesta la causa del malestar búlgar.

D'ORIENT

—o—

La Conferència de Lausana ha determinat la situació dels estrangers residents a Constantinoble i Esmirna

—o—

Lausana, 31.—La proposició acceptada ahir pels aliats és la de què els estrangers residents a Turquia no seran detinguts ni processats sense l'autorització prèvia dels consellers judicials i dels cònsols estrangers, els quals han d'ésser immediatament avisats de les operacions de la policia turca.

Aquesta clàusula és aplicable solament als districtes de oCnstantinoble i d'Esmirna i no tindrà efecte més que durant els cinc anys successius a la signatura del Tractat.—Radio.

Lausana, 31.—Avui hi hauran converses definitives entre els aliats i Turquia respecte del pagament dels cupons. Sembla poc probable que els Governs aliats i especialment el Govern francès acceptin el compromís proposat per Turquia sobre les garanties judicials abans de conèixer la disposició de la delegació turca respecte de la sort dels tenedors de cupons.

Es calcula en cent milions de francs paper la suma anual que faria perdre als tenedors de títols francesos l'acceptació de les peticions turques respecte del pagament dels cupons.—Radio.

EL COMITE ECONOMIC DE LA CONFERENCIA DE LA PAU

Lausana, 31. — El Comitè econòmic de la Conferència de la pau s'ha reunit aquest matí aprovant l'article referent als bons i al pagament de l'interès del tresor turc.—Radio.

VENIZELOS A PARIS

París, 31. — Ha arribat a aquesta capital l'ex-president del Consell de ministres grec senyor Venizelos.—Radio.

L'ASSEMBLEA NACIONAL D'ANGORA SUSPEN LES SESSIONS

Constantinoble, 31. — L'Assemblea nacional d'Angora ha suspès les seves sessions. — Radio.

LA SITUACIO INTERIOR BELGA S'AGREUJA CONSIDERABLEMENT :: CAP A LA VAGA GENERAL

Brusselles, 31. — La situació s'agreujat considerablement. Aquesta nit han estat acomiadats 1.500 obrers ferroviaris.

Circulen insistents rumors que si no s'arriba a un acord es declararà la vaga general en tots els oficis.

A darrera hora es deia que era molt difícil el poder evitar aquest nou conflicte.—Radio.

ACCIDENT FERROVIARI QUATRE MORTS

Locarno, 31.—En un pas a nivell s'ha produït una topada entre una locomotora i un camió, resultant quatre morts.—Havas.

LES REGIONS OCUPADES

Solucionada la vaga s'ha reprès el treball per tot excepte a Recklinghausen

Policies de la "Scuppo" detinguts :: L'agitació nacionalista Essen, Mulheim i Oberhausen acaten un decret del general Degoutte :: La nova nota alemanya no oferirà més del que oferí l'anterior

Dusseldorf, 31.—La darrera nit ha transcorregut en una calma completa. Segons informes rebuts aquesta nit, la represa del treball pels vaguistes ha estat general en gairebé tota la conca de la Ruhr.—Havas.

Dortmund, 31.—Demà començarà novament el treball en vuit mines d'aquesta conca.—Havas.

Berlín, 31.—Comuniquen d'Elberfeld que ha quedat restablerta la tranquilitat en la major part de les ciutats de la Ruhr. El treball s'h reprès a moltes mines i han estat detinguts diversos agitadors comunistes.

A Dortmund el governador ha prohibit totes les reunions comunistes a l'aire lliure.

A Essen han obert de nou el despatx les oficines del Banc de l'Imperi. No obstant, alguns minaires continuen encara en vaga.—Radio.

Dusseldorf, 31.—Avui s'ha reprès el treball a tota la conca de la Ruhr, excepció feta de Recklinghausen.—Havas.

CONTINUEN ELS SABOTATGES

Dusseldorf, 31.—Els obrers de les fàbriques d'electricitat continuen en vagu. A Duisburg han parat també els obrers d'alemanys fàbriques.

A Osterfeld ha descarrilat un tren i a Oberhausen ha estat tallada la línia telegràfica en una extensió de tres quilòmetres. Les autoritats franceses han demanat a les autoritats belgues que castiguin el dit Ajuntament amb una multa de 100.000.000 de marcs.—Radio.

LA COMISSIO INTERALIADA PROHIBEIX LA CIRCULACIO NOCTURNA A HOECHET I WIESBADEN

Coblença. — A conseqüència d'un atemptat comès a la via fèrria, entre Hochet i Wiesbaden, el delegat superior de l'Alta comissió interaliada en el districte de Wiesbaden ha prohibit la circulació durant la nit a les dites poblacions. Solamen els mètges, els ministres dels diferents cultes i els súbdits de les potències ocupants podran circular per les esmentades poblacions des de les 8'30 de la nit a les 5 del matí.—Havas.

DUES AGRESSIONS A SOLDATS FRANCESOS DOS FERITS

Dusseldorf, 31.—Durant la matinada del dia 29 al 30 i en les proximitats de l'estació ferroviària de Recklinghausen, fou tirotejada una patrulla francesa de contacte, resultant un soldat francès ferit. Els agressors fugiren.

També a les ribes del riu Lippe uns grups feren foc contra un lloc francès de cavalleria, resultant ferit greument un soldat.—Havas.

UN PRINCIPI DE SUBMISSIO LA POLICIA CRIMINALISTA ALEMANYA S'ARMA A ESSEN, MULHEIM I OBERHAUSEN

Dusseldorf, 31.—Algunes localitats, com Essen, Mulheim i Oberhausen, han demanat i obtingut autorització per armar els membres de la policia criminalista, de conformitat amb el Decret del general Degoutte. Fins ara, per ordre de Berlín, cap municipi no havia demanat la dita autorització. L'entra conducció oneda a ella és que es lliuri a les autoritats d'ocupació un estat nominal de tots els membres de la dita policia.—Radio.

EL TRANSPORT DE MUNICIONS 36 POLICIES ALEMANYS DETINGUTS

Dusseldorf, 31.—En un lloc de control situat a Pergolen, han estat detinguts 36 individus pertanyents a la policia de seguretat alemanya "Schuppo", els quals pretenien entrar en territori ocupat, portant alguns paquets.

Declararen que anaven a reforçar la policia de Dortmund, que ha estat atacada tots aquests dies.

Amb tot, en registrar-los, es veié que els paquets que portaven contenien municions i no se'ls va trobar arma de cap classe.—Havas.

80 COMUNISTES DETINGUTS

Berlín, 31.—La policia de Dortmund ha detingut 80 comunistes que es trobaven amagats en una casa.—Radio.

NORMALITAT A DRESDE

Dresde (Saxònia), 31.—Ha estat restablerta la calma.

Han obert novament llurs locals al públic tots els ragatzems i cafès de la població.—Havas.

ELS NACIONALISTES ALEMANYS S'AGITEN CONCENTRACIONS DE TROPES. LA BANDERA IMPERIAL

París, 31.—Comunisuen de Crefeld a "Le Journal" que prop de Munster es concentraren importants contingents de la Reichswehr.

Tots aneven armats.—Havas.

París, 31.—Han arribat a Hamm alguns regiments alemanys, hissant la bandera imperial a les casernes.—Havas.

Crefeld (Prússia rhenana), 31.—S'ha notat la concentració de forts contingents de tropes alemanyes a Munster i els seus voltants.

Entre les esmentades forces n'hi ha de cavalleria, d'enginyers, d'ametralladores i d'artilleria.

Han arribat importants quantitats de material per a filats de ferro.

Les tropes s'allotgen a les cases particulars i als edificis públics.

S'ignora el motiu d'aquesta concentració de forces militars.—Radio.

EL CAP COMUNISTA ALEMANY FERIT EN ELS DISTURBIS DE DORTMUND S'ASSEGURA QUE HA MORT I HA ESTAT ENTERRAT SECRETAMENT

Essen, 31. — El cap comunista alemany Peter Stahl, exdirector de l'"Eco de la Ruhr, resultà ferit per la policia alemanya durant els disturbis de Dortmund.

S'ha assegurat que ha mort a conseqüència de la caigudа i que el seu cadàver ha estat enterrat secretament pels voltants de Dortmund.—Radio.

EL PREU DEL CARBO A ALEMANYA AUGMENTARA CONSIDERABLEMENT

Berlín, 31.—Des de demà, els carbons sofriran un augment d'un cinquanta o seixanta per cent sobre el preu actual.—Havas.

ELS PRESSUPOSTOS ALEMANYS

Berlín, 31.—El Consell de l'Imperi ha examinat els pressupostos de 1923.—Havas.

LES NOVES PROPOSICIONS SEMBLA QUE SERAN LES VELLES

Berlín, 31. — Sembla que el Govern i tots els partits polítics alemanys estan d'acord en no excedir, en la nota que transmetran als aliats, de la quantitats de trenta mil milions representats per remeses anuals, incloent interessos i despeses d'amortització. En canvi, sembla que s'insistirà perquè una Comissió internacional de tècnics discuteixi les capacitats de pagament per part d'Alemanya.—Havas.

NO HI HA CAP DISCREPANCIA EN EL GABINET ALEMANY

Berlín, 31. — Els rumors sobre discrepàncies en el si del gabinet manquen de fonament. El canceller Cuno i el ministres estan d'acord sobre la qüestió de les reparacions, i la quantitat que han aprovat es decanta una mica de la proposada pels industrials en la llur memòria.

Els sindicats industrials presentaran també una memòria sobre les condicions tècniques.—Radio.

LES VISITES DIPLOMATIQUES

Londres, 31.—En els cercles governamentals s'assegura que, tant d'una cosa que dia al "Foreing Office", l'ambaixador d'Alemanya a Anglaterra, no té encomesa de cap pla sobre la qüestió de les reparacions.—Havas.

LA SORTADA ARRIBADA A LONDRES DE L'AMBAIXADOR A BERLIN I L'ENTREVISTA DE L'AMBAIXADOR ALEMANY AMB LORD CURZON

Londres, 31.—Els periòdics relacionen la sortada arribada a Londres de l'Ambaixador britànic a Berlín amb el nou obstinat que el Govern alemany farà als aliats. Amb el mateix assumpte es relaciona l'entrevista celebrada ahir per lord Curzon i l'ambaixador d'Alemanya, senyor Stahmer.—Radio.

UNA NOTA DE BELGICA ALS SEUS REPRESENTANTS

París, 31. — Segons els diaris de Brusselles, el Govern belga ha dirigit als seus representants a l'estranger una nota en la qual es recomanen tots els documents que el Govern belga ha tramès darrerament al Govern francès.—Havas.

FURIENTS TEMPORALS A L'ALEMANYA CENTRAL

Berlín, 31.—S'han desencadenat furients tempestes a l'Alemanya central. Les pluges han estat torrencials. L'aigua ha pujat fins a tres metres pels voltants d'Allen. Molts pobles han quedat inundats i nombroses cases amenacen ruïna.—Radio.

L'INDIA

—o—

En el darrer terratrèmol hi ha hagut 4.000 víctimes i sis poblacions destruïdes

—o—

Allahabad (India anglesa), 30.—A conseqüència del terratrèmol que tingué lloc durant la nit del 25 al 26, hi ha hagut 4.000 víctimes, quedant destruïdes sis poblacions.—Havas.

LA FESTA DEL "MEMORIAL DAY" A PARIS

París, 30.—Per celebrar la festa del "Memorial Day" s'han verificat diferents actes d'amistat franco-americana.

Després d'un cerimònia a la Seu nordamericana de la Santa Trinitat, on s'ha inaugurat una placa dedicada a la memòria dels combatents de totes les races que moriren durant la guerra sota la bandera dels Estats Units, un seguici en el qual figuraven les banderes de diferents entitats nordamericanes es traslladà a l'Arc de Triomf a dipositar una corona a la tomba del soldat desconegut.

En el cementiri de Picpus una comissió de la colònia nordamericana, presidida pel coronel Hay, ha dipositat també una corona davant la tomba de La Fayette.

Han parlat l'ambaixador dels Estats Units i el mariscal Fayolle, en nom del Govern i de l'exèrcit francès.—Radio.

EL SUMARI PER L'AGRESSIO A M. CAILLAUX

Tolosa, 31.—Ha terminat el sumari relatiu a l'agressió contra M. Caillaux.

El Jutjat ha comunicat a M. Charles Ebelot, advocat i principal acusat, que no podia donar-se curs à la seva querella contra M. Caillaux per amenaces de mort.—Radio.

LA INAUGURACIO DEL MONUMENT A PASTEUR A LA UNIVERSITAT D'ESTRASBURG

Estrasburg, 31.—Aquest matí ha tingut lloc la cerimònia de la inauguració del monument a Pasteur, al claustre de la Universitat de la qual fou professor el savi francès.

El president de la República, senyor Millerand, pronuncià un discurs recordant els treballs de Pasteur que revolucionaren la Medicina i dié salvaren milions de vides humanes.

Els delegats de les corporacions estrangeres representades en l'esmentat acte lliuraren al president de la República els missatges de llurs respectives corporacions.—Radio.

PROPINCABE A ESTRASBURG

París, 31. — Ha marxat cap a Estrasburg el senyor Poincaré, president del Govern.—Havas.

OBITUARI

París, 31.—Ha mort el senyor Camille Chevillard, director d'algunes societats de concerts.—Havas.

ACCIDENT D'AVIACIO :: DOS MORTS

Roma, 31.—Comuniquen de Sesto Calende que un hidroavió tripulat pels aviadors Gonnelli i Montagni ha caigut a les aigües del Tessí, estoronant-se immediatament.

Els dos aviadors han resultat morts.—Radio.

L'AUTORITAT JUDICIAL NO ADMETRA EL PROCES CONTRA "AVANTI", PER LA SEVA PROPAGANDA ANTIFEIXISTA

Roma, 31.—Segons el "Giornale di Polo", l'autoritat judicial competent publicarà una ordenança no admetent el procés contra el director de "Avanti", senyor Serrati, i els seus companys, acusats de propaganda antifeixista.—Havas.

ELS PRESSUPOSTOS ITALIANS

Roma, 31.—A la Cambra de Diputats sembla ahir la discussió de les darreres provisionals, aprovant-se una moció de confiança al Govern per 298 vots contra 80.—Havas.

Roma, 31.—La Cambra italiana ha votat per 188 vots contra 62 les dotzenes provisionals que regiran fins al juny de 1924.—Havas.

NO HI HA RES SOBRE LA CONCENTRACIO DE REICHSWEHR PELS VOLTANTS DE LA RUHR

Dusseldorf, 31.—Han estat desmentides les notícies de procedència alemanya segons les quals diversos regiments de la Reichswehr havien estat concentrats pels voltants dels territoris ocupats.

A Oberhacker ha estat prohibida l'entrada a vint policies municipals alemanys.—Havas.

ELS INTERESSOS PORTUGUESOS A MOZAMBIQUE

Lisboa, 31. — Les entitats agrícoles comercials i industrials que tenen interessos a Mozambique, han demanat al ministre de Colònies que nomeni urgentment un Alt Comissari que resideixi allí i conegui les necessitats del país.—Havas.

LA VAGA MARITIMA PORTUGUESA

Lisboa, 31. — Amb l'objecte de solucionar la vaga marítima, hi ha intervingut el Comissari general de procedments, creient so que les seves gestions tindran felicos resultats.—Havas.

ANGLATERRA

—o—

Ha estat lliurada a Krassin la réplica anglesa a la resposta russa a l'ultimàtum

—o—

Londres, 31. — Comunica l'"Evening Standard" que la nota britànica ha estat donada ja a Krassin.

Afegeix el mateix periòdic que en els cercles russos de Londres es creu unànimement que la solució d'aquesta qüestió serà satisfactòria per a la Gran Bretanya.—Havas.

CONSELL DE MINISTRES ANGLES

Londres, 31.—Ahir es celebrà Consell de ministres sota la presidència del senyor Baldwin.—Havas.

EL COMUNISTA NEWBOLD TORNA A LA CAMBRA

Londres, 31.— Ahir fou aprovat a la Cambra dels Comuns un acord reintegrant en son càrrec de diputat al comunista Newbold, que, com es recordarà, havia estat auspès del dit càrrec per haver pronunciat paraules que es creguereu injuriosès per al president de la Cambra.—Havas.

LOQAUT A DUNDEE

Londres, 31. — A Dundée els patrons de la indústria del jute han declarat el loqaut per no haver arribat a un acord amb els representants dels obrers.

La dita mesura afecta a 30 mil obrers.—Radio.

LA CAMBRA DELS COMUNS I L'AVIACIO

Londres, 31.—A la Cambra dels Comuns el ministre d'aeronàutica ha manifestat que s'han realitzat proves secretes d'un nou tipus d'helicòpter, havent donat excellents resultats.

Contestant la pregunta d'un diputat ha manifestat el ministre que l'acord aeri entre França i Txecoslovàquia no és perjudicial als interessos aeris d'Anglaterra.—Radio.

Darrera hora

D'Espanya

ELS ACORDS DEL CONSELL

Madrid, 31.—Sobre l'expedient dels subalterns de l'Estat, la discussió fou llarga, ja que alguns ministeris, per no trametre dades, perjudicaven als seus, que no cobraven els augments decretats per En Bergamín. S'ha aprovat la ponència d'En Villanueva, pel qual sols podran cobrar els augments els que justifiquin, en tres mesos, que en els ministeris es feren les amortitzacions que la llei marca. Com no s'han fet aquestes, ningú cobrarà.

El projecte de decret sobre el cultiu del cotó tendeix a lograr la mínima d'importació del dels Estats Units amb la intensificació del cultiu a Espanya. Per fixar les bases del decret i ajut del Govern, es nomenarà una comissió en la qual figuraran el Foment del Treball Nacional i la Sindicat de Cultivadors.

Després de dinar, els ministres han parlat dels assumptes de Barcelona i del Marroc.

Respecte a nostra ciutat es ratificà l'acord de no usar a cap mesura d'excepció i ordenar al nou governador, Francesc Barber, que demà surti per al seu destí. La representació de l'Institut de Reformes Socials que serà a Barcelona la constituiran socials allunyats de tota política i seran presidits pel secretari d'aquell organisme, En Fayol.

Les notes del Marroc referides de l'Alt Comissari són més tranquil·litzadores. Aquesta larga telegrafiava dient que no hi ha motiu per a cap inquietud. L'atac a les nostres posicions ha coincidit amb l'obertura de les Corts, gerdat està en els plans d'Abd-el-Krim causar malestar a Espanya.

Es cert que en l'últim Consell quedà acordat el convení amb el Raisuni. El Govern afirma —i ho subscriu per un ministre molt caracteritzat— que el pacte és el mateix que tení el Govern d'En Sánchez Guerra, i del que ara es tracta és d'aplicar-lo. Té dues coses noves, que no poden alarmar, sinó tot el contrari: una el desarmament immediat de les cabilles, i l'altre el reconeixement pel Raisuni del Maghzem, a ço que està disposat.

L'únic punt de discrepància és la creació de la mehalla i s'ha telegrafiat a En Silvela i al general Castro Girona, dient-los que en la dita mehalla no hi pot tenir direcció el Raisuni. Ens ajudarà quan es necessiti, però sempre tota la direcció de les autoritats espanyoles.

Ha quedat acordat el nomenament d'En Pérez Caballero per a president de la Comissió del Missatge al Senat i d'En Rodríguez per a la de Pressupostos de la dita Cambra.

Serà designat comandant general de Melilla el general López Pozas.

CRONICA de CULTURA

CERTAMEN LITERARI ESCOLAR I CONCURS DE LECTURA, ESCRIPTURA I GRAMATICA CATALANA

La Comissió de Cultura del Comite organitzador de les festes de Sant Miquel, que es celebren cada any a la Barceloneta, convoca els nois i noies de la barriada que reuneixin les condicions que més avall s'expressaran, al Certàmen Literari Escolar i al Concurs de Lectura, Escriptura i Gramàtica Catalana, que tindran lloc a la pròpia barriada els dies 20, 21 i 22 de setembre d'enguany, d'acord amb les bases següents:

Primera. El Certàmen Literari Escolar i el Concurs de Lectura, Escriptura i Gramàtica Catalana seran dos actes completament desligats l'un de l'altre, que se celebraran de manera que hom pugui presentar-se a tots dos.

Segona. Les noies i els nois que hi prenguin part seran agrupats, tant en l'un com en l'altre, en dues seccions, tenint en compte l'edat.

Composaran la primera secció del Certàmen les noies y els nois de nou a onze anys; composaran la segona les noies i els nois de dotze a catorze anys.

Composaran la primera secció del Concurs les noies i els nois de nou a catorze anys; composaran la segona les noies i els nois de quinze a vint anys.

Tercera. Les noies i els nois de la Barceloneta que vulguin prendre part al Certamen o al Concurs, o al Certamen i al Concurs, hauran de sollicitar-ho abans del dia quinze de setembre mitjançant uns impresos que seran facilitats a la Rectoria de Sant Miquel del Port, estatge de la Federació de Pomells de Joventut de la Barceloneta, des del dia 20 d'agost.

Quarta. Els menors de quinze anys que, en fer la sollicitud, no acreditin amb la firma de la mestressa o del mestre, que són o han estat alumnes d'alguna escola nacional o particular de la barriada, no seran pas admesos ni al Certamen ni al Concurs.

Cinquena. Es concediran els premis següents:

A la primera secció del Certamen
1 de 25 pessetes i Diploma de Mèrit
1 de 20 pessetes i Diploma de Mèrit
2 de 15 pessetes i Diploma de Mèrit
3 de 10 pessetes i Diploma de Mèrit

A la segona secció del Certamen
1 de 40 pessetes i Diploma de Mèrit
1 de 25 pessetes i Diploma de Mèrit
2 de 20 pessetes i Diploma de Mèrit
3 de 15 pessetes i Diploma de Mèrit

A la primera secció del Concurs
1 de 40 pessetes i Diploma de Mèrit
1 de 25 pessetes i Diploma de Mèrit
2 de 15 pessetes i Diploma de Mèrit
3 de 10 pessetes i Diploma de Mèrit

A la segona secció del Concurs
1 de 75 pessetes i Diploma de Mèrit
1 de 50 pessetes i Diploma de Mèrit
2 de 25 pessetes i Diploma de Mèrit
3 de 15 pessetes i Diploma de Mèrit

Sisena. Per a l'obtenció dels premis indicats, els aspirants efectuaran els exercicis següents:

Primera i segona secció del Certamen

a) Exercici de dictat català i traducció al castellà.

b) Exercici de dictat castellà i anàlisi gramatical del tros escrit.

c) Exercici de redacció fet lliurement en català o en castellà.

d) Exercici de dibuix d'una figura geomètrica o d'un objecte del natural.

e) Exercici d'Aritmètica, consistent en la resolució de dos problemes redactats l'un en castellà i l'altre en català.

f) Exercici de Geografia local, la primera secció, i de Catalunya la segona, consistent en desenrotllar per escrit un tema senzill contenint preguntes sobre la qüestió corresponent.

g) Exercici de lectura en un llibre escrit en català resumint i comentant el tros llegit.

h) Exercici de lectura en un llibre escrit en castellà i traducció al català.

i) Contestació oral a un tema contenint preguntes de les diverses matèries que composen el programa escolar, o sigui de Doctrina Cristiana, Nocions d'Història Sagrada, Gramàtica, Aritmètica, Geografia, Història, Rudiments de Dret, Nocions de Geometria, Ciències físiques i naturals i Fisiologia e Higiene.

Primera i segona secció del Concurs

a) Exercici de lectura d'una prosa.
b) Exercici de lectura d'un vers.
c) Exercici de dictat.
d) Exercici d'anàlissis gramatical.
e) Exercici de redacció.
f) Exercici de Gramàtica, consistent en contestar oralment preguntes d'un programa senzill redactat per la Comissió.

Setena. Encar que hi hagi els mateixos exercicis a les dues seccions, els de la primera secció seran molt més senzills que els de la segona, i tots plegats s'acomodaran a la capacitat intellectual corresponent a l'edat dels que els hauran d'executar.

Cada exercici serà puntuat, i la suma de punts obtinguts per cada alumne servirà per assenyalar l'ordre relatiu de mèrit i per indicar, entre els set primers de cada secció la classe de premi corresponent a cadascú.

Vuitena. Es nomenarà un Jurat al menys per cada secció, tant del Certamen com del Concurs, que composaran persones de reconeguda competència.

Novena. Aquests Jurats tindran autorització per a augmentar o disminuir el nombre de premis de la secció respectiva, i podran concedir Diploma de Mèrit als alumnes els exercicis dels quals en siguin mereixedors i deixin, no obstant, d'ésser premiats d'altra manera.

Desena. Els qüestionaris a què fan referència els apartats i) del Certamen i f) del Concurs en parlar dels exercicis de llengua catalana, es lliuraran solemnialment als mestres i als aspirants que els demanin, adreçant-se al susdit estatge de la Federació de Pomells de Joventut.

Onzena. Els premis concedits al Certamen literari escolar i al Concurs de lectura, escriptura i Gramàtica Catalana, s'entregaran solemnialment els dies de la Festa Major, aprofitant-se aquesta avinentesa per celebrar un acte que contribueixi a donar-li relleu.

Dotzena. Els mestres els alumnes dels quals resultin premiats, seran distingits per la Comissió amb un pergamí, on constarà ùn extrem tan lloable.

Barcelona, maig de 1923.

Doctor Nicolau Casarramona. Pvre. —Josep Figaroia.—Joaquim Barroso.—Josep Romaní.—Josep Riba.

El lector diu...

COSES QUE FAN TREMOLAR

Sr. Director:

Quan el diari anuncia una *Festa simpàtica*, ja se sap que es tracta d'alguna carrincloneria i sovint aquestes clarrincioneries les organitzen els collegis de nens i nenes, donant-los una forma ben pública, ben ostensible, per exemple en l'empostissat d'algun teatre. Els collegis catalanistes sobretot són els més propensos a tan detestables exhibicions. El programa constarà de lectura de poesies, cançons populars i escolars, danses rítmiques d'aquestes que s'empescà aquell senyor suís, i per fi de festa una comèdia representada pels deixebles del collegi. Tot això és sempre dolent, imperdonablement carrincló i, per tant, desacreditador. Encara que les poesies, les cançons, les danses i la comèdia fossin immillorables, protestaria de la ridícula exhibició, de la pèrdua de temps que perjudica els estudis i de la poca seriositat del director del Collegi. Res més deplorable que aquesta disfressa de la *Festa simpàtica* sobre la gràcia corporal i espiritual de les criaturetes, sobre llur fresca ingenuitat.

J. Sacs

Senyor Director de LA PUBLICITAT.

Ciutat.

Molt senyor meu:

He observat que d'uns quants anys ençà hem sofert una lamentable regressió en l'edició de les fulles dominicals.

Cal recordar que abans era quasi general que fossin escrites en català, mentre que en l'actualitat a totes les esglésies que concorro, excepte la dels Àngels, ho estan en una llengua que no és la nostra.

Aquest fet contrasta evidentmem amb l'observat aquests dies per la Fira de Mostres de Sant Sebastià, que ha fet una edició especial dels seus anuncis, en la nostra parla.

No demostra ésser ben diferent la psicologia dels respectius directors?

Aprofito aquesta avinentesa per renovar-li l'expressió dels meus millors afectes.

Joan O.

LINGUISTICA

Senyor Director:

El senyor Josep Pla deia en una seva informació des de Lausana, parlant d'uns delegats russos que "foren invitats a *filar*". Ja temps enrera ens deia del seu amic que a Arenys "contava *rigolades* als pagesos". Ve't ací dos gallicismes. Però el senyor Pla està per sobre d'una petita qüestió de gramàtica. Es l'avantatge dels escriptors consagrats. Qualsevol escriptor novell que provés alguna genialitat semblant, fóra tractat d'impropi si no d'ignorant, i els seus escrits, en els tentacles d'una redacció, *corregits* minuciosament.

Deixem, però, la digressió, que d'insistir-hi esdevindria massa llarga, i anem a la qüestió primera. Aquell *filar* posat pel senyor Pla per donar més contundència a la frase, en català té la recta significança del verb filar, de l'ofici de filador, però en té una altra, també, pertanyent sols al poble, filar, guaitar amb segona intenció; ésser fillat, ésser descobert. I això ens promou una qüestió. Al costat de paraules arcaiques o erudites com emprar, freturar, etc., de què tan ple va el nostre llenguatge més recent, no hi podrien també cabre—però si remoc nivells massa baixos—paraules com *filar, pivar* (aquest darrer verb em fa l'efecte pel seu tò de provenir del "caló")? (El senyor d'Ors, per exemple, escriví un dia la paraula "mandanga").

favorable.

Cap de les paraules *filar, pivar*—poso aquestes com a exemple—no tenen significació exacta en el català gramatical. Aquell "t'han filat", aquell altre "pivem", no hi ha cap més paraula que pugui expressar-los. Són paraules vives que la teujaneria d'un poble ha construït i que brinquen i llueixen donant vida al llenguatge. Cal, certament, usar-les amb prudència. Tant que treballem pel llenguatge no anèssim a rebaixar-lo, tanmateix la dignificació d'un idioma ja sabem que no és qüestió de les paraules sinó de la forma en què són emprades. L'arcaisme i l'erudició dónen un tò digne i senyorivol al llenguatge. L'ús de formes populars li dóna vida i rapidesa, però així com en el primer cas hi ha el perill de caure en un llenguatge eixut i encarcarat, en el segon fàcilment es rodola a la xavacaneria, esdevenint groller.

Amb el d'En Josep Pla, dos noms més trobo que representen ço que podriem anomenar la tendència a l'assimilació de les formes vives del llenguatge superant la vulgaritat, els dels senyors Carles Soldevila i J. M. de Sagarra. Crec, però, que en fan poc; encara podrien tirar-se més al carrer, decantant-se un xic cap a l'acolliment de paraules inèdites i a l'ús de les ja gramatitzades, les quals paraules, essent la vida i essència del poble, són la vida i essència de l'idioma.

Es ben difícil de dir, en una breu nota com la present, ço que es podria tractar damunt aquest tema, i a més a més tot el dit és sols una pobre opinió. Fóra ben interessant de saber la valuosissima del mestre Pompeu Fabra i la d'altres als quals aquestes qüestions atanyen.

Floxibul

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Dia 31 de Maig de 1923

1. SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI. — (*Observacions d'Europa, Nord d'Africa i l'Atlàntic, rebudes per telegrafia senze fils*):

Altes pressions al Marroc i al Nord de les Illes Britàniques; baixes pressions al Cantàbric, a Tunis i a Hongria. Hi ha temporals al Canal de la Mànega.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES 8 DEL MATI. — (*Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon*):

Cel cobert, amb alguna esclarida a la regió de l'Ebre. Plou al Pallars, a Ribes i al Bergadà. Temperatura màxima, 22 graus a la Pobla de Segur; mínima 1 grau sota zero a l'Estangento.

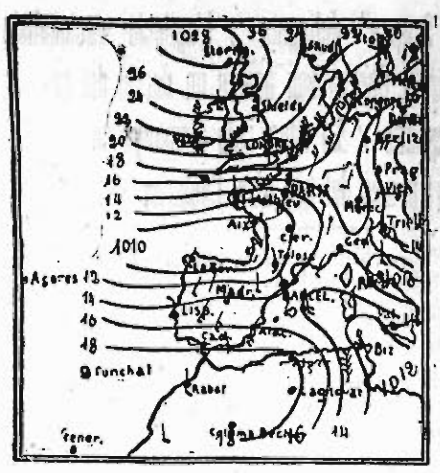

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. — (*Sondatges de l'atmòsfera lliure a les del matí*):

Altitud, metres:	250.	500
Direcció:	SSE,	S
Velocitat en metres per segon:	5,	7

Plafó de núvols a 515 metres.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13, i 18 hores

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 759'7, 760'4, 761'0. — Termòmetre sec: 15'5, 18'1, 18'7. — Termòmetre humit: 14'1, 15'2, 14'0. — Humitat (centèsimes de saturació): 84, 72, 65. — Direcció del vent: SE., SSW., SSW. Velocitat del vent en metres per segon: 3, 5, 3. — Estat del cel: tapat, nuvolós, quasi serè. — Classe de núvols: cúmulus-nimbus; cúmulus-nimbus; cúmulus-nimbus, cirrus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 19'6. — Mínima: 14'0. — Mínima arran de terra: 12'2. — Oscillació termomètrica: 5'6. — Temperatura mitja: 16'8. — Precipitació aiguosa des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0'1 millimetres. — Recorregut del vent en igual temps: 106 quilòmetres.

LA VAGA DELS TRANSPORTS

LA SITUACIO DURANT EL DIA D'AHIR

Ahir, al Govern civil, per ésser dia de festa, no ens donaren dades oficials de la vaga.

Sortiren a recollir les escombraries 30 carros amb guàrdies de seguretat, essent repartits aquells de la manera següent: 4 al mercat del Born, 4 al de la Concepció, 4 al de Sant Andreu, 6 al de la Llibertat, 3 al de Santa Catarina i 3 al del Ninot.

El guàrdia Aquilí Herraez hagué de deixar el servei, ressentit pel bat d'una pila d'escombraries.

Per als guàrdies que han tingut cura de la neteja del mercat de Sant Antoni, han estat remeses al governador civil interí 70 pessetes recaptades entre els venedors d'aquell mercat.

Per tal de cercar una solució a la vaga, el governador interí ha iniciat algunes gestions, per ara sense resultat

AL PORT

El vapor alemany "Tarragona" sortí cap a Sant Feliu on deixarà la càrrega que portava per a Barcelona.

Arribà el vapor "Mercedes", amb carbó mineral, que quedà en espera al moll de Ponent.

El trasatlàntic italià "Conte Verde", arribat de Buenos Aires i escales, sortí cap a Gènova de seguida que hagué desembarcat la correspondència i el passatge.

A més arribaren amb passatgers el "Rey Jaime I", de Palma; "Vicente La Roda", de València, i "Reina Victoria", de Melilla.

Com tots els dies de festa circularen pel port el vaporets "golondrines".

TELEGRAMA DE LA CAMBRA DE COMERÇ

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat ha tramès el següent telegrama:

"President Consell ministres. —Madrid.—Greu situació Barcelona obliga entitats que per representar interessos collectius tenen grans responsabilitats davant opinió pública a expressar amb absoluta lealtat les seves opinions al Govern. Data 9 abril, aquesta Cambra dirigí Vuecència carta sobre la dita situació sense haver tingut fins ara honor rebre contesta. Des d'aleshores estat social Barcelona s'és agreujat en proporcions tan alarmants que és justificadissim temor es repeteixin vergonyoses commocions que pertorbaren greument vida Barcelona fa pocs anys amb perill imminent s'extengui resta Espanya. Es cometen diàriament atemptats contra els qui fiant dret llibertat treball, es neguen secundar vaga decretada; ciutat està convertida immens femer perquè s'exerceixen coaccions brutals per impedir extracció escombraries i constantment es fa sentir relaxament atributs autoritat. Contra el que s'ha dit en nota premsa, que segurament s'haurà propogat amb notòria injustícia per tot Espanya i contra la qual protesta enèrgicament aquesta Cambra agraint Govern que l'hagi desmentida, a Barcelona classe patronal de cap manera desitja ni pot desitjar, sota cap pretext ni amb cap finalitat, estat violència, sinó exclusivament que es respecti dret llibertat treball i es posi fi vessament quotidià sang en forma que no toleraria cap altre país civilitzat. Aquesta Cambra insisteix, doncs, en totes manifestacions fetes en expressada carta i confia encara que Govern posarà tot el seu interès a remediar mals tan greus i tan perillosos com els que està patint aquesta desgraciada ciutat. El saluda afectuosament. President, Joaquim Cabot."

EL CENS PATRONAL I OBRER

S'avisa als patrons i Associacions patronals d'aquesta capital que no ho haguessin fet, que a la major brevetat han de passar per l'Oficina (Trafalgar, 78, primer), amb l'objecte de rebre les instruccions i impresos necessaries per procedir a la rectificació del cens corresponent al mes de maig proppassat.

Incident en el banquet del Centre Aragonès: Crits de "Muera Cataluña" contestats a cops de puny

Ahir al migdia, en motiu de celebrar el Centre Aragonès de la nostra ciutat la celebració del novè aniversari de la col·locació de la primera pedra del local, tingué lloc un àpat de germanor al qual hi assistiren unes cinc centes persones. Hi havia diversos representants de les autoritats catalanes i aragoneses.

Després de parlar l'alcalde de Graus, que donà visques a Catalunya, se sentiren unes veus que cridaven "Viva España! Muera Catalunya!" Tot seguit, un grup de comarcals, segons sembla aragonesos, començaren a donar cops de puny als dols anticatalans i els traguèren del local.

Comissió Nacional de la Mutualitat Escolar

La Comissió Nacional de la Mutualitat Escolar anexa al ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts ha remès a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis les següents bases, per a la concessió de premis als mestres que s'hagin distingit en l'organització, administració i foment de les Mutualitats Escolars:

Primera. De conformitat amb el disposat en la reial ordre del ministeri d'Instrucció pública de 15 de març passat, s'han destinat 20.000 pessetes a premis en metàllic, que es distribuiran en cent premis de 200 pessetes cada un, que seran repartits entre totes les provincies d'Espanya, a raó de dos premis per cada provincia, dels quals un s'ha d'adjudicar a un mestre i un altre a una mestressa.

Segona. Els mestres que aspirin a obtenir algun d'aquests premis dirigiran llurs instàncies, degudament justificades, abans del 15 de juny vinent, a la secretaria de la Comissió Nacional de la Mutualitat Escolar, establerta al carrer de Sagasta, 6, a Madrid. Per a facilitar la tramitació d'aquests documents, els concursants podran lliurar-los també a les Caixes collaboradores de l'Institut Nacional de Previsió.

Tercera. El Jurat estarà constituit per la Comissió Nacional de la Mutualitat Escolar i un mestre i una mestressa, amb residència a Madrid, designats pels concursants, que a l'efecte indicaran en les respectives instàncies la mestressa o el mestre, en el seu cas, a qui atorguin el seu vot.

Quarta. L'adjudicació dels premis es faran abans del 15 de juliol vinent.

Cinquena. Els premis que potnieren declarar-se vacants acreixeran els concedits en els termes de prorrateig que determini el propi Jurat. A cada premi acompanyarà un diploma acreditatiu.

CRONICA SOCIAL

AVUI A LA AUDIENCIA ES VEURA LA CAUSA DEL SUPOSAT ATEMPTAT CONTRA EN MARTINEZ ANIDO

Avui es veurà a la secció tercera d'aquesta audiència la causa seguida contra Genar Tejedor i Manuel Talens, acusats d'homicidi en la persona de l'agent de vigilància En Florentí Pellejero i d'atemptat frustat als senyors Martínez Anido, Arlegui i altres.

La Sala serà presidida per N'Eugeni Carreras; representarà al ministeri públic l'advocat fiscal N'Antoni Llanos i defensaran els processats els lletrats senyors Casanovas i Barriobero.

Declararan 32 testimonis, i la vista durarà dos dies.

L'ESTAT D'UNS FERITS

Emili Valle, un dels ferits en l'atemptat del dimarts al Circol Liberal del carrer de Tres Llits, s'ha agreujat d'una manera alarmant.

Els altres ferits segueixen relativament bé.

ENTERRAMENT DELS DOS SOMETENISTES MORTS EN L'ATEMPTAT DEL DIUMENGE

Tal com s'havia anunciat, ahir matí tingué lloc l'enterrament dels sometenistes Salvador Ubeda i Joaquim Oller, assassinats diumenge passat al "Camp del Casinet", de la Plaça de les Glòries Catalanes.

La comitiva va organitzar-se al pati de l'hospital Clínic, constituint l'acte de l'enterrament una imposant manifestació de condol, ja que hi assistiren representacions de totes les classes socials.

Junt amb les famílies de les víctimes hi havia En Ramon Sola, un dels que fóren ferits perseguint als agressors. Portava embolicat i penjant el braç en el qual rebé el tret.

A un quart de dotze va posar-se en marxa la comitiva formada de la següent manera. Dues parelles de guàrdies de seguretat de cavalleria, seguien les dues carrosses, veient-se en cada un dels taüts quatre corones; una de la família, una de la Comandància General dels Sometents, una altra dels sometents del districte X i una altra dels veïns de Sant Gervasi.

Van formar-se tres presidències: a la primera hi anaven el Capità General, el General de divisió, ex comandant general dels sometents senyor Soler l'Alcalde, el diputat provincial senyor De Riba en representació dels presidents de la Mancomunitat i de la Diputació el Cap Superior de Policia en representació del Governador. A la segona presidència hi anaven els fills, germans i cunyats de les víctimes, i a la tercera el Marquès de Comilles, el comandant general de sometents general Pereyra, el general Cavanna, el senyor Soler i March, els senyors Comte i Baró de Güell i els caporals i sub-caporals del sometent del districte X.

Darrera la presidència era portada la bandera dels sometents del districte X, a la qual demarcació pertanyien les víctimes.

Va resar-se un responso a l'església de Sant Josep Oriol, desfilant després la comitiva, que era nombrosíssima, pels carrers de Villarroel, Granvia, Rambla i Plaça de Catalunya Ronda de Sant Pere i Plaça d'Urquinaona on va acomiadar-se el dol, durant això més de mitja hora.

Prop de dos quarts d'una reemprengueren la marxa les carroses, custodiades per algunes parelles de seguretat.

Els cadàvers rebéren cristiana sepultura al Cementeri de Sant Andreu.

UN ALTRE ENTERRAMENT

També fou enterrat ahir, a les deu del matí, Vicens Bertran, mort a conseqüència de les ferides que rebé en l'atemptat del qual foren víctimes ell i el seu fill el dissabte passat al carrer de la Creu Coberta, cantonada a Béjar.

Entre els que assistiren a l'enterrament hi figuraven molts obrers del Sindicat Unic, els quals dedicaren una corona al seu company mort.

L'ALCALDE AL COMITE D'ACTUACIO CIVIL

L'alcalde de Barcelona ha tramès al president del Comité d'Actuació Civil la lletra que transcrivim:

"Tinc l'honor d'acusar rebut de l'atenta comunicació, data 20 del corrent, que aquest Ateneu Enciclopèdic Popular i altres entitats que constituïxen el "Comité d'Actuació Civil" m'han adreçat; com vaig rebre, en el seu dia, la de 6 del mateix, considero molt plausible tot ço que tendeixi a evitar el terrorisme a Barcelona, sense que això signifiqui aprovació o desaprovació de les mesures que proposa aquest Comité, les quals han d'ésser estimades per l'autoritat governativa i no per la municipal.

Tant per aquest motiu com per ésser molt nombroses les comunicacions que rep aquesta Alcaldia d'entitats o agrupaments, que proposen solucions a problemes interessants, no m'ha estat possible posar les comunicacions de vostès en coneixement de l'Ajuntament, essent per altra part el seu contingut conegut ja pels ilustres regidors.

Déu el guardi molts anys.—Barcelona, 25 de maig de 1923.—L'alcalde.—(Signat) F. Fabra.

Senyor N'Aguadé Miró, de l'Ateneu Enciclopèdic Popular.

Barcelona, 30 de maig de 1923."

EL SENTIMENT DE PATRIA HA GENERAT ELS MOVIMENTS NACIONALISTES. LA RAO I LES ALTES CONVENIENCIES SOCIALS ACONSELLEN DE SEGUIR L'IMPULS D'AQUEST SENTIMENT

LA PROCESSO DEL CORPUS

Amb la solemnitat acostumada se celebrà la tradicional processó de Corpus, famosa pel seu esplendor i per la colorida animació que dóna als nostres vells carrers.

La serenor i la transparència de la tarda contribuí com sempre al lluiment de la solemnitat.

Els carrers del curs estaven atapeïts de gent i els balcons endomassats, molts amb la bandera catalana, oferien una animada perspectiva.

A les cinc en punt sortí la processó per la porta principal de la Seu. L'obrien els gegants i les trampes i seguiia la parròquia més novella, que és la de Sant Josep Oriol, amb les seves Cofradies, Germandats, Junta d'Obres i clerecia. Enguany hi han assistit les parròquies formant cos amb la creu alçada, ganfanons, escolanets i altres agrupacions adherents.

Després de la primera seguia la de la Concepció fins a la més antiga, que és la de Santa Maria de la Mar, amb les quals anaven diverses associacions piadoses, culturals i patriòtiques, portant llurs ensenyes i banderes. El cirí Pasqual era portat pels nens orfes.

Entre les diverses entitats hi havia els Pomells de Joventut, dels quals n'hi figuraven vint-i-quatre amb les respectives banderes; Companyia de Sant Lluís, de l'Institut Salesià; Escolania del Centre Angèlic de Hostafrancs; Apostolat de l'Oració de Santa Madrona, Centre de Cultura de la Concepció, amb la Banda de Marina; Centre Montserrat, de la Barceloneta; Associació Reparadora de Betlem, Catequística, Centre Social, Associació de Sant Vicens de Paül, Patronat Obrer de Sant Josep, Adoració Nocturna, banda de Veterans, Associació d'Obrers Catòlics de Sant Cugat, Pia Unió de Sant Miquel Arcàngel, Escolania dels Santos Just i Pastor, Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, amb bandera; Circol Artístic de Sant Lluc, amb bandera; Catequística de Sant Jus, Círcol Barcelonès de Sant Josep, Associació de Devots de Sant Pancràs de la parròquia del Pi, Banda Filarmònica, Pomells de Joventut, Les esmentades simpàtiques Associacions formaven 24 entitats amb nombrosos assistents i sengles banderes. Antics Alumnes salesians, Veterans carlistes, Requetè del districte segon "Flor de Lli", de la Barceloneta, Centre Tradicionalista del Clot, Fills de Maria immaculada, Gremi de Mestres Fusters, Banda del Círcol de Sans, Associació de Macips de Rivera, Gremi de Sabaters, Associació de Dijous Eucarístics, Congregació Major de les Escoles Pies, Escolania Dominicana, Confraria de Nen Jesús, Adoració Nocturna de diverses parròquies de la ciutat, Venerables Ordres Caputxina, Franciscana, Carmelitanes, Associació de Vigilància de Nit, Escolania de la Mercè, Cruz Roja, Representació dels Cossos de guarnició, Cavallers de les Ordres Militars, Clerecia castrense, Collegi d'Advocats, Collegi de Procuradors, Collegi d'Agents de Canvi i Borsa, Claustre de la Universitat, Catedràtics de l'Institut, Escola de Comerç, altres Centres d'ensenyança oficial i altres.

La Custòdia era portada sota tàlem per sacerdots de l'Associació de portants de tàlem. Darrera la Custòdia anava el bisbe, doctor Guillamet, acompanyat del degà del Capítol, doctor Llopis; del doctor Parés, vicari general, i del canonge Puig.

Les presidències estaven formades una pels regidors senyors Manrera, Bordas, Viza, Massot, Sabater, Carrasco, Busquet, Escolà, Vilasseca, Carrasch, Nadal, Junyent, Rossell, Bujot, Plaja, Mainés i l'alcalde, marquès d'Alella. Els diputats senyors Vallès i Pujals, Jausana, Campmany, Riba, i l'altra presidència la formaven els senyors Magí Fàbregues, vice-rector de la Universitat; Luengo i Aciza.

La banda municipal, dirigida pel mestre Lamote executà escollides composicions del seu repertori, adients a l'acte. També hi anaven bandes militars i altres de particulars. Com de costum tropes de totes les armes cobriren el curs de la processó.

Degut a les obres del Metropolità la processó en trajecte de les Ramblas de Canaletes i dels Estudis hagué de passar pel costat. Això treié una mica de lluiment en aquest tros. Durant la tarda no hi hagué cap incident.

Acció Catalana

PRESENTACIÓ de la CANDIDATURA

Gran miting al TEATRE del BOSC

diumenge vinent, dia 3, a les 11 del matí

Parlaran els senyors

Lluís Massot i Balaguer
Antoni Rovira i Virgili
Jaume Bofill i Mates

i els candidats

Pelai Vidal de Llobatera
Lluís Nicolau d'Olwer

Acció Catalana

Per a la próxima lluita electoral

Oficines electorals d'"Acció Catalana"

OFICINA CENTRAL:
ACCIO CATALANA
Trafalgar, 14, entresol

DISTRICTE SEGON "PROVINCIAL":

Primer municipal (solament el Poble Nou)
Delegació d'Acció Catalana al Poble Nou; Pujadas, 188, baixos (entre Rambla del Triomf i Marian Aguiló).

Segon municipal
Delegació d'Acció Catalana al districte II; Carders, 12, baixos.

Tercer municipal
Ateneu Autonomista del districte III; Caçador, 4, principal.

Quart municipal
Foment Autonomista Català; passeig de Sant Joan, 113.
Ateneu i Escoles Prat de la Riba; Nàpols, 219.

Cinquè municipal (solament la part alta)
Ateneu Nacionalista "Pàtria Lliure"; Consell de Cent, 227, baixos (xamfrà Casanova).

Vuitè municipal (parcial)
Ateneu Nacionalista del districte VIII; Salmerón, 56 principal.

Novè municipal (parcial)
Avenç del Nacionalisme Republicà de Sant Andreu; Sant Andreu, 140, i Passeig de Fabra i Puig, 159.
Casal Nacionalista Guimardó; Avinguda de Nostra Dona de Montserrat, cantonada Sales i Ferrer.

Desè municipal
Ateneu i Escoles Prat de la Riba; Nàpols, 219 (Poblet).
Centre Nacionalista Democràtic del Clot; Muntanya, 7.
Delegació d'Acció Catalana al Poble Nou; Pujadas, 188 (entre Rambla del Triomf i Marian Aguiló).

DISTRICTE TERCER "PROVINCIAL"

Primer municipal (solament la Barceloneta)
Joventut Nacionalista de la Barceloneta; Sant Miquel, 3.

Cinquè municipal
Ateneu Nacionalista del districte W; Sant Jeroni, 10, i Sant Pol, 25, baixos.

Setè municipal
Llibertat, Ateneu Nacionalista del Districte VII; Rocafort, 8.

Delegació d'Acció Catalana a Sans; Espanya Industrial, 7.

El dia 10 de juny pròxim és la data fixada per les eleccions de diputats de la Mancomunitat.

Altra volta, doncs, cridem els adeptes, els amics, els simpatitzants i els catalans que senten per damunt les lluites de tota altra mena, el superior amor a la pàtria i la dignitat ciutadana, que vulguin contribuir a les despeses electorals de la propera lluita.

Es segur que es repetirà l'admirable entusiasme que poguérem veure en les eleccions de N'A. Rovira i Virgili i que tots, rics i pobres, contribuiran amb llur ofrena, gran o petita, a la depuració de les lluites ciutadanes i a fer triomfar en les eleccions de la Mancomunitat de Catalunya el sentit d'un veritable nacionalisme.

Catalans: Per la dignitat ciutadana i per la llibertat de la pàtria, passeu per les oficines d'Acció Catalana (Trafalgar, 14, entresol), a deixar-hi la vostra aportació.

El Comitè electoral.

* * *

Ultra la collaboració metàl·lica, són pregats també els adeptes que prestin llur esforç personal.

Les eleccions passades, amb els vergonyòsos topins del districte setè, han d'ésser una lliçó per a aquells que regategen l'esforç en el moment de la lluita.

Les dones catalanes no mancaran tampoc aquesta vegada d'apoiar-nos llur delicada collaboració.

Els electors, que vinguin a oferir-se per a interventors.

Els joves que encara no tinguin vot, per a treballs d'oficina i repartiment.

Els qui disposin d'autos, motos i bicicletes, per al dia de les eleccions.

Els oferiments dirigiu-los a les oficines d'Acció Catalana (Trafalgar, núm. 14, entresol), obertes de 10 a 1 i de 4 a 6.

* * *

Han quedat obertes també unes oficines electorals en les prestigioses entitats "Sang Nova" i "Foment Republicà català", amb dues de Sans, per tal com volen contribuir al triomf de les candidatures d'"Acció Catalana" en les pròximes eleccions de Diputats de la Mancomunitat.

HOMENATGE AL GRAN PATRICI PAU CLARIS

AL SALÓ DE SANT JOAN

Ahir al matí tingué lloc l'homenatge a Pau Claris, volent-se ajudar de molt avial una gran afluència—més que els altres anys—als militants de l'estimada del polític popular de la Catalunya del segle XVII.

El gran nombre de noies i dones que hi portaren ramells donaren un caire extraordinariament simpàtic a la festa.

LES OFRENES

A primera hora del matí començaren a portar corones i ramells les seguents entitats i particulars: Un grup de patriotes, Pomell de Joventut "Santa Eulàlia", Pomell de Joventut "Guardians de la Santa Cova", Josep Sarrell, Ateneu Nacionalista Catalanista del Districte W, Joventut Catalanista de Gràcia, Joventut Nacionalista Obrera de Sant Martí, la Lliga, la Unió Catalanista, el setmanari "La Traile", Agrupació "Els Montserrains", Pomell de Joventut "Flors de taronger", Josepa Gorgs i Teresa Coll, Concepció Llamas, Pomell de Joventut "Nova Catalunya", Orfeó Gracienc, Dolors Bultó, Rosa Llamas, Isabel Coll, el setmanari "L'Estanyet", Orfeó de Sans, Pomell de Joventut "Santa Eulàlia", Jordi i Montserrat Hurtado, Timoteu Llorens, Joventut Nacionalista "Pau Claris", germans Bonaventura Herrero, Associació Autonomista del districte W, Ateneu Obrer del districte III, "Sang Nova", d'Hostalrich; Pomell de Joventut "Flors de nostra pàtria", de Sabadell; Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Agrupació Sardanista "Barcelona", Pomell de Joventut "Flors Barcelonines", Centre Nacionalista del Poble Sec, Agustí Oller, Pomell de Joventut "Comus de Sang", Joventut Nacionalista "El roure", Grup Femení de la Joventut Nacionalista "Pau Claris", Ateneu Nacionalista del districte III, "Ll. Pall", "Nou Esclat" (Agrupació sardanista), Joventut Nacionalista Obrera del Poblet, Federació dels Pomells de Joventut de la Barceloneta, Esquerra Català de Dansaires, Marian Callejas, Joventut Nacionalista Penya Jordi, Pomell de Joventut Nacionalista Obrera de Les Corts, Grup "Nostres Amors", Isabel Soler, Angelina Mirassol, Centre Popular Catalanista del Poble Nou, Centre Nacionalista Democràtic del Clot, Joventut d'Acció Catalana, Acció Catalana, LA PUBLICITAT, Pomell Lunya", Pere Lisa, Ateneu Nacionalista de Joventut "Noies de Catalunya, Pere Lira, Ateneu Nacionalista Verdaguer, Avenç Nacionalista Republicà de Sant Andreu, Quimeta i Joan Salamó, Elvira Serra, Joventut Nacionalista de Mataró, Casal Nacionalista Martinenc, els nens Montoiu, En Carrasco amb els seus fills Maria, Núria, Mercè, Oriol i Jordi, els quals deixaren cada un un ramell als peus de l'estátum, donant visques a la llibertat de Catalunya; "Pàtria Lliure", que ofrenà un espléndid plafó del veritable escut de nostra terra, lluint una estrella de flors blanques en un fons blau; LA PUBLICITAT, Agneta Geobes, Família Farrus, Artur J. Pallan, per encàrrec de la seva filleta Montserrat (aquest senyor ha demanat amb gran insistència que riguri així), Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, Joventut Nacionalista del Poble Nou, Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Joventut Nacionalista del Districte VII, Dues mestresses catalanes, Acció Catalana, Antoni Ortigosa i Fills de Pere Pascual.

L'AJUNTAMENT

A quarts d'onze arribà l'Ajuntament, representat en els regidors senyors Martí Esteve, Barnet, Matons, Vilasseca i Tusell, acompanyats del senyor Hibé. En ésser la representació municipal al peu del monument, la Banda Municipal tocà "Els Segadors", que chorejà tot el públic capell en mà. Fet el silenci, parlà el senyor Tusell, representant de l'alcalde, fent un paral·lel del passat i l'esdevenidor de Catalunya, dient que el poble que sap honorar els heroïs que se sacrificaren per la llibertat de la seva terra, és un poble que pot aspirar a l'alliberació. Fou molt aplaudit. Li contestà el senyor Carrasco, remerciant les autoritats que amb llur presència han donat a l'acte una més gran solemnitat, i recordant al poble i autoritats que sols donant a la nostra actitud el caire heroic que lueix en els fets de tota aquella gent de 1640 i sobre tot en l'ànima de l'immortal Pau Claris, podrem fruir de les sentors eternes de la llibertat. El públic aplaudí fortament les paraules del senyor Carrasco, mentre es canten els Segadors i l'Ajuntament es retira al só de la marxa nacional.

LA MANCOMUNITAT

Poc després arribà una representació de la Mancomunitat i Diputació, formada pels diputats senyors Vidal de Llobatera, Massó i Llorenç, Jansana, Campmany, que és rebuda amb grans aplaudiments. El senyor Jansana digué unes breus paraules al públic, dient que la Mancomunitat no podia faltar a aquest acte, essent com era Pau Claris un dels presidents de la Generalitat. Recordà les gestes d'aquells heroïs de 1640 i en digué que cal pensar en imitar-los. El senyor Carrasco, en nom de la Comissió organitzadora, remercià la Mancomunitat i Diputació, afegint que la Mancomunitat és veritablement la continuadora d'aquella Generalitat que sota el talent i l'energia d'En Pau Claris féu tant per retardar la caiguda definitiva de Catalunya.

Es cantaren novament els Segadors i es donaren molts visques a la llibertat de Catalunya, a Acció Catalana i a l'Estat Català.

S'acabà la festa en mig d'una gran cordialitat i entusiasme.

PER LA LLENGUA NACIONAL

La lluita dels patriotes integres contra els velleitosos, o tot sovint falsos patriotes, es presenta cada dia més aferrissada. La causa inicial és la lentitud amb què en llur vida privada, nombre de catalans adopten els principis acceptats en llur viure corporatiu. Tal català que a dins el Club X de patriotes serà el primer de contribuir a les llistes de subscripció obertes per adquirir una bandera, pagar una cobla, saldar el preu d'una corona, etc.; tal altre català que a l'hora dels grans consells generals gesticula, radicalíssim en el gest, intransigent com no n'hi ha cap més, home d'acció directa, diríem i tot; tal altre... tots ells, acabem, quan ve l'hora de mostrar realment sense escarafalls llur lleialtat, claudiquen d'una manera irritant. Fixem-nos només amb el que passa amb la qüestió de l'adopció del català. Sembla que després de tanta de propaganda, de tants de juraments, de tants d'esgarips, ja no hauria de quedar més rètol espanyol que els dels estancs i els de les delegacions policíaques. Doncs, no senyor! Tots coneixem el nom i cognoms de múltiples propietaris de botigasses, botigues i botiguetes que renoven adós i ara llurs façanes repintant-ne les legendes, però que en arribar l'hora d'honorar el nostre verb s'amaguen sota el taulell i, oh dissort! quan n'ixen es troben—Mare de Déu quin disbarat!—que el pintor els ho ha deixat en espanyol. Res, un altre dia serà!—us diu a vós, quan carregat de bona fe, ho comenteu.—Això és: Déu vos faça bo!

Alt Empordà, benemèrit setmanari nacionalista de Figueres, a propòsit d'aquesta important qüestió publica les següents justíssimes paraules:

"Hi ha massa *nacionalistes* que mantenen el rètol de llur establiment en espanyol. Això és illògic. Si se sustenten unes conviccions, s'ha de tenir la dignitat de practicar-les en tots els actes de la vida. Els patriotes que han trobat a la casa llur el rètol en espanyol i encara no l'han canviat, o bé els que havent-lo repintat l'han mantingut en espanyol, fan pèssima tasca. Tothom ha de sentir el pes de la seva responsabilitat. El veritable nacionalista, el patriota íntegre, ha de practicar a casa seva els mateixos drets que reclama per a la col·lectivitat nacional."

ACCIÓ CATALANA

Candidatura de Diputats a la Mancomunitat de Catalunya

El Consell Central d'Acció Catalana proposa als electors de Barcelona compresos en els districtes II i III provincials la candidatura següent:

DISTRICTE II

LLUIS NICOLAU D'OLWER

Doctor en Filosofia i Lletres, Membre de l'Institut d'Estudis Catalans, ex-President de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, Vice-president d'Acció Catalana.

HERMENEGILD PUIG I SAIS

Doctor en Medicina, President del Sindicat de Metges de Catalunya i de la Comissió Mèdica d'Acció Catalana.

FERRAN DE SAGARRA I DE SISCAR

Historiador, Membre de l'Institut d'Estudis Catalans, ex-Regidor de l'Ajuntament de Barcelona.

DISTRICTE III

MANUEL FOLGUERA I DURAN

Enginyer, President de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ex-Diputat a la Mancomunitat de Catalunya.

LLUIS G. NOGUES I GURRI

Doctor en Medicina, Vice-President de la Joventut Nacionalista de la Barceloneta, de la Comissió Mèdica d'Acció Catalana.

PELAI VIDAL DE LLOBATERA

Enginyer, actual diputat a la Mancomunitat de Catalunya per aquest districte.

Per altres districtes de Catalunya, el Consell Central d'Acció Catalana ha acordat, fins ara, proposar els candidats següents:

DISTRICTE DE VILANOVA-SANT FELIU

JOSEP M.ª BASSOLS I IGLESIES

Advocat, actual diputat a la Mancomunitat de Catalunya per aquest districte.

MANUEL MASSO I LLORENS

Enginyer, actual diputat a la Mancomunitat de Catalunya pel mateix districte.

DISTRICTE D'OLOT-PUIGCERDÀ

DAMIA CASANOVAS

Industrial, alcalde de Campdevànol.

Acció Catalana encomana a l'entusiasme dels seus amics i a la voluntat de tots els patriotes el fer triomfar aquestes candidatures.

Pel districte de Vilafranca-Igualada, on Acció Catalana no presenta candidatura, recomanem als nostres amics que votin la candidatura del senyor G. GRANT I SALA, de la Unió Catalanista.

De Catalunya

GIRONA

Les alumnes bibliotecàries.—Conferència.—Candidatura nacionalista republicana.—Altres notícies

Han visitat aquesta ciutat i les ruïnes d'Empúries, diverses alumnes de l'Escola de Bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya, acompanyades del seu professor, senyor Nicolau d'Olwer.

— En Frederic Camp ha donat una conferència a l'Ateneu de Girona, sobre el tema "L'administració civil napoleònica a Catalunya", essent molt aplaudit pel nombrós auditori.

— Els republicans d'aquest districte han acordat anar a la propera lluita electoral d'acord amb els nacionalistes, proclamant candidat al professor de l'Escola Normal de Mestres, senyor Miquel Santaló. Els regionalistes han designat els senyors Agustí Riera i Salvador Gispert-Sauch, afegint-hi el nom del senyor Santaló. La junta del Centre Catalanista ha publicat un manifest recomanant a tots els nacionalistes que votin la candidatura plena. La victòria d'aquesta candidatura, que representa l'esperit de catalanitat, serà esplendorosa.

— S'ha possessionat de la notaria d'aquesta ciutat, vacant per defunció del senyor Lluís de Travy, el senyor Salvador Jordà i Torra.

— El dia 7 de juny se celebraran, a la capella de Sant Narcís d'aquesta ciutat, les noves de la formosa senyoreta Na Marcè Mercader, amb el jove doctor barceloní senyor Sixto Cambra.

— La Unió Esportiva de Girona ha aconseguit una assenyalada victòria en un partit de futbol celebrat a Cassa de la Selva amb una selecció de la qual formaven part, entre altres, els senyors Moltó, Sanxo, Pakan i Gonzàlez, guanyant per 4 a 3 gols.

— Per al districte d'Olot-Puigcerdà els nacionalistes presenten els senyors Masramon, que va a la reelecció, i Casanovas, fabricant de Campdevànol. El republicà senyor Riu i el tradicionalista senyor Solà-Morales, van a la reelecció. De la candidatura d'U. M. N. se sap per ara el nom del senyor Cardelús.

— Convidat per la Junta de l'Ateneu de Girona l'illustre publicista senyor Salvador Albert donarà pròximament una lectura del seu llibre inèdit de poesies "Més enllà", a la dita Societat cultural.

OLOT

La festa de la victòria

Diumenge passat, tal com s'havia anunciat, va celebrar-se la victòria electoral obtinguda darrerament.

Al matí hi hagué ofici solemne a l'església de Nostra Senyora del Tura, assistint-hi bon nombre de fidels sobressortint els Pomdils de Jovetut.

A la una de la tarda hi hagué un extraordinari banquet a l'espaiós saló d'actes del Casal Català, congregant-s'hi més de 150 comensals, entre els quals hi havia nombroses representacions dels pobles comarcans.

L'escollit menú fou servit amb gran cura per la Casa Xech.

Al destapar-se el xampany inicià els brindis el president del Casal i regidor olotí En Joan Vilanova, el qual en un bell i patriòtic parlament féu ofrena de l'àpat al diputat per el districte, N'Ignasi de Ventós.

Parlà després l'advocat i regidor senyor Capdevila, que fustigà durament el conglomerat d'odis i personalismes que perduren al districte, fent-li perdre la pròpia fesomia, i digué que després de mantes reunions hagudes entre els diversos sectors del nacionalisme de les comarques que formen el districte provincial d'Olot-Puigcerdà, s'havia lograt una ferma intel·ligència per a les properes eleccions de diputats per a la Mancomunitat, i que a fi que les principals tendències del nacionalisme hi estiguessin degudament representades, s'havia confeccionat una candidatura per un representant de la Lliga i una altra d'Acció Catalana, ja que la lluita del districte aconsellava la intel·ligència.

Aquesta candidatura estarà—digué—integrada per un representant de les comraques de Cerdanya, el ferm nacionalista En Damià Casanovas, i una altra per la Garrotxa, el dilecte amic En Josep Maria Masramon. No cal dir que la proclamació fou rebuda amb grans aplaudiments.

A requeriments de la concurrència, parlà el senyor Masramon, el qual, després de diverses consideracions d'ordre polític, de fustigar els mals catalans i del penós que pels seus afers li seria la tasca que per tercera vegada se li imposava, recomanà que la celebració de la victòria no enervés els esperits, sinó que servís d'esperó, perquè amb nova pitrada emprenguessin de nou la lluita per la llibertat de Catalunya.

Finalment, parlà el diputat senyor Ventós, el qual remercià l'obsequi i tot quant s'havia fet per a treure'l triomfant, acabant per oferir-se a tots pel bé de la Pàtria.

Acabà tan bella i entusiasta festa amb una audició de sardanes al vespre al Casal Català, on es reuní una gran gentada.

BALAGUER

Pluges :: El canal :: Diverses

Aquests darrers dies ha plogut moltíssim, havent experimentat una gran crescuda el Segre.

Els camps verdegen, albirant-se un bon any per a la pagesia.

— El canal del qual ja parlàrem i que reportarà immens avenç a les terres balaguerines-vallfogonines, està ja revestit de ciment des de la peixera al camí veinal de l'Asentiu, i l'altre està obert fins l'Empalme. Davant Moller Vell ha sortit una sèrie de sitges de diferents grandàries d'època antiquíssima a gran fondària del nivell del terreny.

— Durant el mes de maig hi han hagut sis naixements, un casament i dues defuncions.

— Joventut Nacionalista prepara per al dia 7 del vinent juny una gran vetllada patriòtica rememorativa de la gesta heròica dels Segadors.

PALMA DE MALLORCA

Futbol.—L'ambaixador d'Itàlia.—Efetes de la vaga de Barcelona

A causa de les pluges s'ha suspès el partit extraordinari concertat entre el "Meteor", de Praga, i l'Alfonso XIII, de Palma.

L'equip del "Meteor" ha embarcat cap a València, on ha de jugar dijous.

Al moll se'ls ha fet un carinyós acomiadament.

El darrer partit celebrat entre els equips "Balears" i "Metallúrgics" va acabar a cops de puny, promovent-se protestes. Part del públic es llançà al camp, intervenint la guàrdia civil i la policia. Fou degut a un xoc entre un del "Metallúrgic" amb el porter del "Balears", havent-hi ferits i contusos.

— Ha arribat l'ambaixador italià marquès de Raniero, acompanyat del coronel Manengo i el cònsol a Barcelona. Aquesta tarda, amb alguns aristòcrates, han visitat el palau de la vídua Bonsoms, al poblet de Valldemosa. Demà aniran a les coves del Drac. L'ambaixador ha complimentat l'alcalde.

— La vaga de Barcelona produeix considerables pèrdues al comerç d'aquí, estranyant molt no es vegi la seva solució.

SARREÀ

Festa de la Flor :: Sant Isidre :: Teatre

El dia de Pasqua, a iniciativa de la Junta de Dames de Caritat Cristiana, amb la cooperació de un bon nombre de distingides senyoretes, se celebrà en la nostra vila la festa de la flor, postulant tot el dia pels carrers, recaptant una almoina per als pobres.

Entre les senporetes que més es distingiren cal fer menció de les aixerides Salarina Martí, Dolors Sans, Mercè Bonet, Francisca Bonet i Mercè Padrenys; la quantiosa suma recaptada per les quals fou ingressada a la caixa de la Caritat Cristiana per socórrer famílies necessitades.

— El Centre Catalanista ha celebrat la seva festa anual de Sant Isidre amb un extraordinari ball, que es veié força concorregut.

— Els persiedats de les Associacions Agrícoles que integren la Federació Agrícola de la Conca de Barberà han escampat unes fulles dirigides als socis dels Sindicats Agrícola i de Vinicultor d'aquesta, en les quals es fa referència a l'assumpte pendent entre l'entitat capdal i les entitats d'aquesta vila.

— Al teatre del Centre Republicà Autonomista el dia 19 es posà en escena, a càrrec de l'aplaudit quadro d'aficionats de la Joventut Nacionalista de Montblanch, el drama en quatre actes "La mort civil", i la comèdia "La sala de rebre", agradant força ambdues representacions.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Teatres :: Pendonistes :: Escàndol

Dimecres i dijous passats, al Teatre Principal actuà la companyia italiana d'opereta Franieri-Marchetti-Tabassi, representant "El rei de Chez Maxim" i "L'Aveuaria".

Aquest diumenge, en el mateix local, s'ha representat "La Raza", per la companyia espanyola Quadrelly-Fortuny.

Per al dia de Corpus a la nit està anunciada al Casal de la Principal una representació de "Don Joan de Serrallonga".

— El penó de la processó de Corpus serà portat per En Jeroni Monjonell, el qual ha designat per a cordonistes els senyors Joan Torres i Joan Rovira.

— Dimecres passat en sortir de la sessió de l'Ajuntament foren, segons es diu, insultats uns regidors republicans autonomistes per certs membres del partit republicà radical, arribant-se a la cara i promovent un escàndol de consideració.

Segons sembla, tot derivà d'un debat municipal que fou tallat pel batlle de

PUIGCERDÀ

Nevada :: Frost :: Vaga

Diumenge passat caigué en aquesta vila una forta nevada, que ha ocasionat considerables perjudicis a l'agricultura. Ajagué tots els plats els més avançats dels quals són totalment perduts per haver estat trencats.

A més a més, han sofert els arbres fruiters i, en general, tota la collita, que per cert enguany es presentava superba, car la neu ha comportat un refredament gran de la temperatura, baixant el termòmetre fins a quatre graus sota zero.

— Els paletes i manobres d'aquesta vila es declararen en vaga la setmana passada, no veient-se pel moment possibilitats de solució.

Demanen 12 i nou pessetes de jornal, respectivament, en lloc de deu i vuit que guanyaven fins ara.

— Les nèus d'aquests dies han tornat a interceptar el coll de Puymorens.

DE MADRID

EL CONSELL NOMENA GOVERNADOR DE BARCELONA AL DIPUTAT SENYOR FRANCESC BARBER

DECLARACIONS DE L'ALT COMISSARI -:- AMENACES DEL RAISUNI

A les deu del matí s'han reunit els ministres en Consell, a la Presidència.

El ministre de la Guerra, contestant preguntes dels periodistes sobre la dimissió del capità general de Madrid, ha manifestat que el general Orozco havia expressat reiterades vegades al ministre de la Guerra anterior el desig d'abandonar el càrrec, fonamentant-se en motius de salut.

Ha dit també que els regulars sortiran de Madrid aquesta tarda.

Les forces del Terç esperen per sortir del Marroc l'arribada dels regulars.

El ministre de Foment ha manifestat que es proposava tractar en el Consell del conreu del cotó a Espanya.

Els altres ministres no han fet cap manifestació d'interès.

A dos quarts de dues ha sortit del saló del Consell el ministre de la Governació, dient als periodistes:

—Fins aquest moment hem estat reunits en Consell, i com que encara no hem despatxat tots els assumptes pendents, el suspenem durant mitja hora o tres quarts, per esmorzar, i després continuarem la reunió.

Suposo que acabarà a les sis o dos quarts de set de la tarda.

NOTA OFICIOSA

El Consell ha acabat a dos quarts de nou de la nit, donant-se del seu resultat aquesta nota oficiosa:

"El Consell, en la seva primera part, s'ocupà d'aquests assumptes:

"Expedient referent al augment de sou dels subalterns, acordant-se es compleixin els preceptes de la llei de presupostos que subordinen tots els augments de despeses de personal al resultat de les amortitzacions previstes en les lleis vigents.

"S'aprovà un projecte de R. D. per fomentar el cultiu del cotó.

"Es concedí el benefici de llibertat condicional a 394 penats i s'autoritzà la despesa corresponent a l'execució de les obres de projecte d'acabament de l'Hospital Militar de Sant Ferran, de Córdova.

"El ministre de Finances tractà de les cooperatives de funcionaris i a la seva proposta s'atorgà un crèdit extraordinari per a la Conferència Internacional a fi de combatre el flagell de la mosca de l'oliver i s'autoritzà l'ingrés parcial del avançament de 400,000 pessetes fet a la Cambra de Comerç de Madrid per indemnitzar els comerciants perjudicats en febrer de 1918.

"També es concediren algunes Medalles de Sofriments per la pàtria.

"La segona part del Consell es dedicà a l'examen dels assumptes del Marroc i Barcelona, acordant-se davant la repetida insistència d'En Raventós, admetre-l'hi la dimissió i designar, per substituir-lo, a En Barber.

També s'admeté la del Delegat Regi del Treball a Barcelona, l'Algarra, i s'acordà que una comissió de l'Institut de Reformes Socials vagi a dita ciutat.

"Finalment es canviaren impressions sobre la constitució del Senat i nomenament de les comissions del Missatge i de Presupostos de l'esmentada Cambra."

LA QUESTIO DEL MARROC DECLARACIONS DE L'ALT COMISSARI

A Melilla l'Alt comissari ha declarat que convé esvair errors sobre l'organització i direcció de les mehalles jalifianes.

Fa deu anys que actua la mehalla a Tetuan comandada per oficials espanyols.

Cor aquesta, se n'organitzaran altres cinc manadas per caps i oficials espanyols.

Es inexacte que hi hagi el propòsit de sotmetre els nostres oficials al comandament directe de caps moros.

La creació i l'organització de les mehalles es deu al general Castro Girona.

Aquestes mehalles combatents es reclouen a les cabiles addictes al Jalifa.

Per a casos necessaris s'organitzaran harques reclutades a les cabiles.

Totes dependran del Maghzem.

Pel que toca als successos actuals, són una contrarietat més que sofrim, producte dels mals consells que escolten els enemics que se separen del camins de la pau.

Té gran confiança en la disciplina i el valor de l'exèrcit.

Això — diu — m'estimula a complir una missió ingrata i dura; però que no m'espanta. L'única cosa que sento és no poder evitar amb el meu sacrifici les baixes dels combatents.

Acaba el senyor Silvela dient que continuarà instaurant un règimen de civilització i progrés; comptant amb l'exèrcit.

LA SITUACIÓ DE TIZZI-AZZA

Segueixen veient-se a Tizzi-Azza grups de rebels que recullen cadàvers en els barrancs.

Els fa fugir amb dispars.

Altres grups, des de lluny, han hostilitzat la posició, sense conseqüències.

Confidències de l'enemic diuen que es preparava un cop de mà.

Aquestes les hi van donar a Drius Er Riffi tres dones indígenes que digueren que hi havia grans grups enemics.

El Riffi ordenà que sortissin les seves tropes per comprovar la presència de l'enemic. Es van desplegar i romperen el foc, començant així el combat.

Les dites dones han manifestat que els rebels han tingut 200 morts i nombrosos ferits.

El Riffi es mostra molt apenat perquè en el combat han mort tres dels seus homes de més confiança, els quals vingueren amb ell de l'altra zona, incló sel kaid Brahin, el qual combatè molt de temps contra el Raisuni.

LA MORT D'INGUZA

L'alféres Ingunza, aviador, el qual morí en baixar sobre una barrancada, va rebre una bala al coll. Com que l'aparell volava tan baix, l'observador, encara que intentà agafar-se al volant per baixar, no pogué aconseguir-ho.

DEPRESSIÓ A MELILLA

L'enterrament del capità Quiroga i de l'alféres García Junco, es féu sense conduïrlos en carrosses i sense aparell, per ordre del general Vives, per evitar la depressió de l'ànim públic amb motiu dels freqüents enterraments.

VISITA AL CAMPAMENT

A dos quarts d'onze d'aquest matí ha sortit el rei en automòbil, acompanyat del seu ajudant senyor Zarco, cap a Carabanchel, per tal de visitar el campament dels regulars.

Ha tornat al PaPlau a les dotze.

SORTIDA DELS REGULARS

A les quatre de la tarda han desfilat pels carrers de Madrid les forces de regulars de Ceuta, que han vingut a rebre la handera.

Han passat pel carrer de Bailén, Major, PPorta del Sol, Alcalà, Saló del Prado, fins a l'estació del Migdia, on han embarcat en dos trens per emprendre el viatge de tornada a l'Africa.

En passar pel Palau han sortit als balcons les persones de la família reial.

Nombrós públic ha presenciat la desfilada dels regulars al compàs de llurs tambors i ximimes.

A l'estació d'Atocha han estat acomiadats per comissions dels cossos de la guarnició i autoritats.

Ha sortit en un tren especial el tabor i després en un altre les forces d'infanteria, dirigint-se tots a Càdiz on embarcaran cap a Ceuta.

LA REPATRIACIO DUN REEMPLAÇ

Larraix.—Ha començat la repatriació del reemplaç de 1920.

Han embarcat en el vapor "Romeu", cap a Pasajes, 8 caps i oficials i 383 de tropa del batalló d'Amèrica i 9 oficials i 459 soldats del regiment de Bailén.

Estan preparats per marxar els restants expedicionaris.

EL RAISUNI AMENAÇA A ESPANYA AMB L'HOSTILITAT

Diu "La Correspondencia de España", sobre el pacte amb el Raisuni:

"El famós Raisuni ha exposat al Govern la seva absoluta incompatibilitat amb el Jalifa.

"Ha demanat la seva substitució, i de no accedir, commina amb la immediata hostilitat.

"Això planteja un cas d'immensa gravetat, doncs és sabut que la designació del nou Jalifa tindrà de fer-se d'acord amb França, segons quedà estipulat en el tractat d'Algeciras.

"A més a més, el Raisuni demana que Espanya li dongui mitjans per aixecar un exèrcit indígena, manat exclussivament per oficials moros, sense cap intervenció de l'oficialitat espanyola.

"Espanya tindrà que pagar les despeses que aquest exèrcit ocasionarà i li hauria de proporcionar cavalls, artilleria, municions, etc.

"Amb aquest exèrcit marroquí a les seves exclusives ordres, el Raisuni es compromet d'assegurar l'ordre i la pau."

LES RESPONSABILITATS MILITARS

L'ACTITUD DE LA MINORIA SOCIALISTA

La anota oficiosa de la reunió de la minoria diu així:

"En el domicili d'en Pau Iglesias, i sota la seva presidència, s'ha reunit avui la minoria socialista del Congrés.

"Examinada la situació política i parlamentària, s'acordà que sense abandonar els restants problemes nacionals, es dediqui molt principal atenció a complir el mandat de l'opinió pública, tan vivament exposat, d'exigir responsabilitats pel desastre de Melilla i de comminar al Govern a posar fi, de modo radical, a la sangria del Marroc.

"En quan a la guerra, sostindrà el criteri pres pel partit socialista des de que s'iniciaren les operacions militars al Marroc, criteri resoltament contrari a una aventura, incompatible amb els desitjos i interessos d'Espanya.

Respecte a les responsabilitats, posada ja en curs la efectivitat de les d'ordre militar, la minoria, sens oblidar la vigilància d'aquestes, redoblarà el seu esforç per a obtenir igual rigor en les responsabilitats que corresponguin als homes polítics.

A tal fi no s'apartarà dels punts de vista del vot particular que, en nom de la minoria socialiste, formulà en les anteriors Corts Indaleci Prieto, i en el que anava proposta la acusació davant el Senat de quans formaren els Governs presidits per l'Allendesalazar i en Maura.

Els diputats socialistes, sospitant que el pla del Govern i de les forces parlamentàries al mateix adscrites, consisteix en recorre a tràmits delators, decidiren oposar-se amb tota energia a tals maniobres, que significaria un engany per al país, sense justificació possible, ja que, prou esclarida la situació, no cal per a fitxar actituds cap ajornament, que més semblaria afany d'encubrir que desig de jutjar.

També la minoria socialista, ferma en el seu propòsit de no perdre el contacte amb l'opinió pública, que en aquesta ocasió amb tan ardor l'estimula a cumplir els seus deures, abordarà els problemes de justícia fora del Parament; i sense debilitar aquest, marca la conveniència de què l'opinió pública repeteixi l'auments la expressió de la seva voluntat."

ELS AJUNTAMENTS PROTESTEN CONTRA EL GOVERN

Alguns alcaldes han tramès al ministre de la Governació aquest escrit:

"Senyor Ministre de la Governació:

"Som alcaldes, i cansats ja de sofrir per més temps el cúmúl d'injusticies que contra els Ajuntaments es vénen fent, avui ens veiem obligats a exteriorizar nostra més enèrgica protesta, sentant categòricament l'actitud que pensem prendre en l'esdevenidor, cas de no ésser atesos pel Govern.

"Es una vergonya dir que a Espanya s'hagin suspès més de dos mil Ajuntaments per deficiències observades en els procediments de tràmit municipal.

"D'aquestes irregularitats ningú en té la culpa més que el Govern, que hauria d'ésser el primer en ésser suspès del càrrec que davant la nació exerceix.

"Anem a demostrar nostres aseveracions, perquè el país ens jutgi a tots.

"Els Ajuntaments no poden ésser responsables, ni directament ni indirectament, d'aquestes anomalies i irregularitats municipals, perquè cada Ajuntament té un secretari que està obligat a portar conscientment i en forma legal tots els treballs de l'oficina que li está encomenada.

"Si hi han deficiències en un servei tan importantíssim, és perquè el Govern no ha tractat mai de fer una classe idònea i competentíssima dintre el secretariat municipal.

"A més, perquè imposar més tard aquests correctius qual responsabilitat incumbeix solament al Govern?

"Quina culpa tenim els Ajuntaments que el Govern no ens faciliti personal competent i reconegut per ocupar les vacants que es succeixen a les Secretaries?

"La culpa, per negligència, serà dels governants.

"Fa vergonya dir que en un Cos tan honrós s'hi hagin incluit homes analfabets, desconeixedors en absolut dels més elementals principis que es requereixen tenir per exercir tan ardua funció.

"La carrera del secretariat ha d'ésser, amb més dret que cap altra, carrera per oposició, únic mitjà de desterrar aquestes irregularitats que han servit al Govern de base per suspendre a més de dos mil Ajuntaments.

Si així no ho fa, nosaltres i tots els Ajuntaments compresos en aquest cas, posarem nostres càrrecs a disposició dels governadors respectius, creant un conflicte a l'administració municipal d'Espanya, que és contrari a l'esperit de patriotisme i abnegació de què estem animats en tot moment.

Ja ho sap el ministre de la Governació.

Si en el pròxim Consell de ministres no s'ha resolt aquesta importantíssima qüestió, que tant interès enclou per als Ajuntaments, fent-se cumplir almenys el disposat en el reglament orgànic de escretaris municipals, que amb caràcter provisional es treba en vigor, les nostres responsabilitats recauran sobre el Govern, que és l'únic responsable de la nostra postergació oficial."

D'ESPORTS

LA VOLTA A CATALUNYA

(612 quilòmetres)

HA COMENÇAT LA CURSA!

La formidable prova que amb tanta cura ha organitzat la Unió Esportiva de Sans i que constitueix enguany el Campionat de Catalunya, s'està ja desenrotllant per les nostres carreteres.

El començament ha estat ben penós pels braus corredors que s'han llançat a l'aventura, i tot fa treure ja que els francesos, més familiritzats en aquesta mena de curses, seran els que finalment s'emportaran la victòria. Mes això tant-so-val, el cas és que la U. E. S., vencent dificultats que semblaven insuperables, ha aconseguit celebrar la cursa i que aquesta s'és iniciada amb els millors anguris. No es recorda cap altra prova semblant de resistència, que de 58 inscrits solament hagin deixat d'arrenglerar-se'n tres!

Aquest detall constitueix de per si el millor elogi, a la vegada que fa esperançar les més falagueres esperances sobre el resultat de la cursa: afbora que del zel de la U. E. S., mereix felicitar-se els entusiastes que desprenent-se de sumes grans o petites han contribuït a l'esplendor d'aquesta prova.

L'ANIMACIO ABANS DE SORTIR

Ja des de molt abans de l'hora anunciada (les cinc del matí) es trobaren reunits a la Plaça d'Espanya un gran nombre d'individus que comptaven amb llurs mitjans seguir la primera etapa d'aquesta Volta a Catalunya.

Els vehicles eren nombrosos, procurant-se tant els "managers" com els organitzadors per als darrers detalls de la cursa.

A mida que anaven presentant-se els corredors se'ls feia remosa del "dorsal" amb el seu número corresponent.

A dos quarts de sis un primer ruixat obligà els organitzadors a ajornar quelcom la sortida; però això no fou pas obstacle perquè el contingent de públic anés encara augmentant cada vegada més.

LA SORTIDA I ELS CORREDORS

Finalment el temps abonança quelcom i a l'entrada de la gran Avinguda de l'Exposició s'arrengleraren els inscrits, als quals s'aprestaven a donar la sortida el regidor senyor Salvador Bremon, en representació de l'alcalde; Roig Chovar, president de la U. E. S., i l'infatigable Torres, ànima de la cursa. Eren les 6'10 quan els corredors, precedits del cotxe-pilot, en correcta formació i a tren lent, marxaren cap a Sans, Espluges, Pedralbes, Bonanova i Ca'n Gomis, on començà de fet la cursa.

Heu's ací els que en definitiva prengueren la sortida:

Primera classe

1.—Josep Saura, de Barcelona.
4.—Marcel·lí Llopis, de ídem.
5.—Manuel Cabrera, de ídem.
6.—Manuel Alegre, de ídem.
13.—Francesc Treserras, de Barcelona.
14.—Josep Maria Sans, de Reus.
16.—Josep Nat, Monteban.
18.—Joan Solanas, Barcelona.
19.—Teodor Monteis, Barcelona.
20.—Salvador Armengol, de ídem.
24.—X. X., de ídem.
28.—Josep Prat, de Badalona
30.—Victorí Otero, de Santander.
31.—Guillem Anton, de Madrid.
32.—Miquel Garcia, de ídem.
33.—Miquel Serrano, de ídem.
34.—Demetri del Val, de ídem.
46.—Esteve Dorfeuille, d'Arguillon.
47.—Josep Polletier, de Roan ne.
52.—N. Musió, de Perpinyà.
53.—Pau Giessmann, de Barcelona.
56.—Maurici Ville, de París.
57.—Rogeli Lacolle, de ídem.

Segona classe

3.—Josep Domènec, de Barcelona.
9.—Joan Carpi (amateur), de ídem.
10.—Joaquim Jardí de ídem.
11.—Julià Espanyol, de ídem.
15.—Pere Escrich, de ídem.
17.—Jaume Cantí, de ídem.
20.—Manuel Farràs, de Sabadell.
35.—Ruff Inglès, de Madrid.
36.—Josep Sant, de Manresa.
39.—Josep Cortada, de Barcelona.
40.—Gabriel Cruz, de Sabadell.
54.—Manuel Torres, de Alacant.
55.—Pere Gómez, de Madrid.
58.—Manuel Fernàndez de ídem.

Tercera classe

2.—Antoni Fontanet, de Lleyda.
8.—Apolinar Canut, de Barcelona.
12.—Tomàs Hevitson, de Barcelona.
21.—X. X., de ídem.
23.—Artur Casas, de ídem.
25.—Antoni Melà (amateur), ídem.
29.—Josep Carratalà, d'Alacant.
37.—Pere Sant, de Manresa.
38.—Ignaci Bohigas, de ídem.
41.—Baptista Cid, de Valls.
42.—Pere fortuny, de ídem.
43.—Jordi Bisbal, de Barcelona.
44.—Martí Vives, d'Igualada.
45.—Joan Rourà, de Barcelona.
48.—Josep Farré (amateur), de ídem.
49.—Eliseu Ragolf, de ídem.
50.—Josep Martí, de Valls.
51.—Claudi Fons, de ídem.

Es a dir que solament mancaven Bover, Nefati i Druz (números 7, 26 i 27 respectivament.)

EL QUE HA ESTAT LA PRIMERA ETAPA

(Per telègrafi)

El temps no ha pas afavorit gens els corredors, car la pluja, ja excessiva a la costa de La Rabassada, ha anat fent-se insuportable fins a Terrassa. Amb tot, el tren era bastant fort.

En Teodor Monteis, un dels catalans preferits, n'ha estat la primera víctima, puix li ha anul·lat la bona davantera que havia aconseguit, a causa de pana.

A Sabadell anaven a la davantera García, Sant, Solana, Lacolle i Otero; aquest santanderí ha aconseguit un bon avantatge fins a Vilafranca, però allí l'han aconseguit Lacolle i Ville, els quals han anat davant fins a Sitges.

Un neumàtic reventat a l'Otero i una altra avaria a Lacolle feren que Musió quedés al davant, passant-lo al cap de poc Dorfeuille i Ville.

La lluita entre Vendrell i Tarragona s'ha conservat sempre entre els esmentats francesos, amb l'Otero i Nat, els quals finalment s'han juntat al dit escamot davanter.

ORDRE D'ARRIBADA A REUS

I.—Maurice Ville (París), en 7 h. 10 m.
II.—Esteve Dorfeuille (Arguillon), en 7 h. 10 m. 25 s.
III.—Josep Nat (Monteban), en 7 h. 13 m. 35 s.
IV.—Victori Otero (Santander), en 7 h. 16 m.
V.—Rogeli Lacolle (París), en 7 h. 16 m. 10 s.
VI.—M. Musió (Perpinyà), en 7 h. 18 m.
VII.—Josep Pelletier (Roan), en 7 h. 22 m. 30 s.
VIII.—Miquel García (Madrid), en 7 h. 26 m. 5 s.
IX.—Francesc Tresserras (Barcelona), 7 h. 31 m. 30 s.
X.—Guillem Antón (Madrid), en 7 h. 45 m.
XI.—Josep Sans (Reus), en 7 h. 49 m.
XII.—Pau Giessmann (Barcelona), en 7 h. 52 m.
XIII.—Joan Solanas (Barcelona), en 7 h. 58 m.
XIV.—Manuel Alegre (Barcelona) en 8 h. 7 m.
XV.—Joan Roura (Barcelona), en 8 h. 9 m.
XVI.—Teodor Monteis (Barcelona), en 8 h. 14 m.
XVII.—Josep Sant (Manresa), en 8 h. 19 m.
XVIII.—Jordi Bisbal (Barcelona), en 8 h. 24 m.

EL PROMEDI DEL GUANYADOR

El temps ha fet d'una extraordinària duresa la prova: els 164 quilómetres han estat coberts a un promedi de 25 quilómetres 200 metres per hora.

Els corredors catalans han estat víctimes d'una "guigne" formidable: hom considera els francesos com invencibles i des d'ara se'ls atribueix la victòria.

EL QUE ES LA SEGONA ETAPA PER A AVUI

Reus-Manresa (160 *quilòmetres*)

En marxa cap a Valls (21 quilòmetres planers i en bon estat). Seguint a Fonscaldea, on es troben sis quilòmetres de pujada dolenta. Flus arribar a Lilla hi ha uns quatre quilòmetres de forta pujada, agafant després el fort pendent del Coll de Lilla, que és d'uns sis quilòmetres plens de viratges, alguns d'ells molt tancats i perillosos, fins a Montblanch (13 quilòmetres de mala carretera, sense cunetal). A Solivella pujant tot seguit al Coll del Bellfall per un fort pendent de tres a quatre quilòmetres. Millora la carretera en baixar a Ciutadilla, venint després dolents 9 quilòmetres fins a Tàrrega, encara que es pot aprofitar a trossos la cuneta. Una recta de gran pendent amb perillós revolt inesperat al final porta a Curullada, essent l'únic tros dolent dels 12 quilòmetres planers que porten a Cervera.

S'agafen a la sortida uns quants viratges amb pendent i per una excellent carretera de 25 quilòmetres, encara que amb freqüents guals, es baixa a Panadella i Porquerissas i abans d'entrar a Jorba es troba un petit gual sempre ple d'aigua i que és preferible passar desmuntat, essent després inevitable el trobar el célebre gual del Ganxo, que els ciclistes hauran de passar amb la màquina a l'esquena, per sobre d'unes pedres.

De Jorba a Igualada hi ha 7 quilòmetres de mala carretera. Aquesta és més dolenta al sortir d'Igualada, però millora vers a Castellolí i ca'n Massana, venint després la costa dels Brucs, que són 10 quilòmetres de fortíssima pujada, que es compensa amb els 13 quilòmetres que porten a Manresa, amb gran pendent de pis descarnat, que en bicicleta es baixa bé, havent-se de vigilar solament els viratges, alguns d'ells difícils i escabrosos.

FUTBOL

La victoria del "Barcelona" sobre el "Dundee" per 2 a 0

Feia temps que el nostre públic no s'havia retirat del camp amb el semblant aspecte de satisfacció d'ahir. I és el cert, que també feia molt temps que els jugadors de l'equip blau-grana no havien posat tant d'entusiasme en la lluita, ni l'encert del conjunt havia estat tan magnífic.

La victòria del "Barcelona" en batre a un equip de la vàlua d'aquest contrincant seu, ens relleva quasi de tota mena de comentaris elogiosos. Podem dir, únicament, que l'equip semblava haver-se fos novament en aquell mateix "onze" gloriós que havia batut el "Newcastle", el "St. Myrren" i el "County"... I és que l'entusiasme, moltes vegades aconseguex suplir la inferioritat que pugui haver-hi entre els dos factors en lluita.

I ahir el "Barcelona" féu davassall d'entusiasme. De bell antuvi, palesà que sortia al camp sinó per guanyar, per obtenir almenys un resultat satisfactori. La realitat superà tots els millors propòsits...

Es cert que en aquest partit novament brillà aquella estrella un jorn gloriosa, i que ha mostrat que no s'és apagada encara: l'Alcàntara. Va estar talment insuperable com a jugador i com a xutador, que fou certament una de les seves millors tardes, i els aplaudiments amb què es premià la victòria de l'equip anaven en gran part adreçats a ell.

Una altra notabilitat va ésser En Prattko, el porter de "pose" sempre elegant i correcta; precís en totes les seves parades i salvant ocasions de gran perill, puix creiem sincerament que si la meta l'hagués guardada ahir un altra "goalkeeper", el resultat hauria estat ben diferent.

Com a equip ens agradà bastant més el "Barcelona", que va estar millor en conjunt. La seva ratlla davantera, i més particularment el trio central, es prodigà abundosament. En Martí aconseguí un gol de gran "marca" i En Gràcia, en dues ocasions, xutà de manera excellent. En canvi, els extrems no van estar a l'altura dels seus companys.

En els mitjos, ultra que En Samitier se'ns mostrà el gran diable de sempre, remarcàrem un joc de més intelligència amb el dels seus companys per part d'En Stumer. En Carulla sobresortí en valentí i encert. Dels defenses, per a En Planas fou una gran tarda.

L'equip del "Dundee" ens semblà que en principi no desenrotllava tot el joc de què és capaç; però és evident que havien confiat massa en les seves pròpies forces especulant a base dels altres resultats aconseguits a Bilbao, Madrid i València, i suposant, probablement, que els contrincants d'ací no serien gran cosa més.

El seu joc, sense tampoc poder qualificar-se de sensacional, és correcte i fins elegant. Veiérem, no cal negar-ho, un evident desconcert entre algunes línies, potser perquè l'equip no jugà complet o per les causes abans esmentades. Pot dir-se que és el millor equip escocès que ens ha visitat, i després del segon partit, serà possible formular amb més justícia la impressió que ens ha causat, que ahir, però (car sinceritat obliga), no arribà pas a esborrar la d'altres equips que han desfilat pel mateix camp del "Barcelona". Com a notabilitats, poguérem apreciar un defensa esquerra notabilíssim i un interior esquerra i avantcentre que indubtablement no aconseguiren fer variar el "score" a favor seu, a causa del gran Prattko.

Els gols, un a cada part, van ésser obra de l'Alcàntara, el primer en aprofitar una justa passada d'En Carulla i l'altre d'un preciós xut d'En Martí tirat des de distància. L'Alcàntara disparà dues canonades més que van rebotre al pal i que per cert mereixien ésser convertides en altres punts a favor seu.

Eren els equips:

Barcelona: Prattko, Planas, Conrado, Samitier, Stamper, Carulla, Sagi, Piera, Martí, Gràcia, Alcàntara i Sagi.

Dundee: Totteringham, Brown, Hilley, Ross, Rantine, Coyle, Knox, Bird, Cowap, Mc. Donald, Halleday.

De l'arbitratge en tingué cura Vela, que va estar bé en general. El públic, molt nombrós, sortí visiblement més que satisfet de la gran exhibició de l'equip blau-grana. L'enhorabona.

EUROPA, 3.—JUPITER, 0

Al camp del Poble Nou lluitaren aquests dos equips amb motiu de celebrar-se la "Diada" del Júpiter.

Jugaren per l'Europa: Bordoy, Serra, Garrobé, Bonet, Pelló, Artisus, Pellicer Julià, Cros, Olivella i Alcàzar.

Pel Júpiter: Vilarrodona, Calvo, Reyes, Gumbau II, Callicó, Gumbau III, Gil, Gumbau I, Mauri, Martínez-Sagi i Gómeno.

Durant tota la primera part ben poca cosa veiérem de notable, llevat d'alguna jugada individual, com va ésser un xut de Cros que escapà de les mans de Vilarrodona i el mateix davanter rematà tocant el pal i quedant una situació compromesa que es cuidà d'esclarir el defensa i un altre xut de Julià, que desvià el porter a "corner".

Per unes mans involuntàries de Reyes, Lemmel, que arbitrava, concedí "penalty" que Pelló convertí en gol.

En un atac de l'Europa una pilota fluixa fou mal deturada per Villalonga, ço que aprofità d'Olivella per apuntar-se el tercer i últim gol.

Una topada entre Alcàzar i Reyes féu que aquest últim caigués estés a terra, originant-se una invasió de camp i discussions entre el públic que afortunadament quedaren resoltes en aixecar-se el defensa del Júpiter.

AUTOMOBILISME

El III Trofeu Armangué

(3 DE JUNY)

Al Moto Club de Catalunya no n'donen punt de repòs per ultimar els detalls de tan magna organització, notant-se una animació innsitada, que atreny la seva més gran incensitat en els actuals moments a la Delegació de Tarragona, on ha quedat instal·lada la Comissió Organitzadora en ple.

En l'esmentada delegació es congregarà en taules posades a l'efecte les disposicions d'última hora que hagin de comunicar-se als concursants complementàries a les instruccions que ja foren remeses a l'acte del sorteig.

Demà, en què quedarà prohibit terminantment tot entrenament, s'efectuaran les operacions de pesatge i precintatge de vehicles i una vegada, això acabat quedaran els cotxes en poder dels respectius concursants, fins el següent dia, que hauran de presentar-se en el lloc de la carrera, a les nou del matí.

Terminada la carrera aniran els cotxes a situar-se al lloc designat, darrera de les casetes d'avituallament, a disposició dels senyors comissaris, els quals procediran a llur custòdia fins 24 hores després, per si en tot aquest temps es presentés alguna reclamació.

Les installacions del Camp de Marte poden donar-se per ultimades, limitant-se en l'actualitat a retocar petits detalls de conjunt.

Tocant a les tribunes queda installat el restaurant, el servei del qual va a càrrec d'una firma tan acreditada com el Majestic Hotel d'Anglaterra, essent el màximum d'esmorzars que es podran servir en nombre de 300, al qual t'afegeix la artística installació del restaurant quedarà dividida en tres departaments per a cent comensals cada un.

Per a bitllets dels trens especials popular i de luxe, les quals hores de sortida són respectivament a les 7'30 i 8 del matí hauran de dirigir-se els que ho designin al Moto Club de Catalunya, on són despatxats directament per evitar l'operació del canvi pel cupó provisional, com es feia anys anteriors, obtenint amb això, els que ja eren en possessió de bitllets per als esmentats trens, el gran avantatge de poder-los prendre al Baixador, on pararan per aquest objecte i en el qual punt la Companyia no en despatxarà.

Per demés a Tarragona regna una animació extraordinària amb motiu d'aquest esdeveniment esportiu.

Els entrenaments amb circuit neutralitzat es van portant a cap segons instruccions de la Comissió organitzadora, dintre del major ordre, i per aquest motiu una gran massa de públic envaeix les immediacions del circuit.

Pel que afecta a l'estat del circuit els concursants que han efectuat llurs entrenaments es mostren molt ben satisfets, puix han pogut comprovar que pel seu excellent estat podran obtenir el màxim rendiment de llurs vehicles.

Tots aquells amb qui havem parlat de l'aspecte que presenta el Camp de Marte ens han informat que és de més grandiositat que un any enrera i que no ha deixat de tenir-se en compte cap detall en el conjunt d'installacions de tan magna organització.

El Moto Club de Catalunya ens informa que a l'arribada dels trens especials, popular i de luxe, hi haurà establert a Tarragona un servei d'autobusos per al transport del públic que ho desitgi, a l'emplaçament de tribunes.

L'accés a aquestes i l'entrada general estaran indicats per fletxes, des de l'estació, per la ruta més curta, coincidint al mateix temps indicacions precises dels llocs on conduexen.

Estarà terminantment prohibit l'accés a les installacions de davant de les tribunes a tots els que no ostentin representació oficial o vagin sense cap permís de ravitualament, estant igualment prohibit a tota persona estranya a la carrera romandre a la carretera, des d'una hora abans de l'assenyalada per a la sortida.

Profusament distribuïts pel circuit es col·locaran cartells indicant al públic els llocs en els quals haurà de situar-se, i aquells en els quals pugui estar exposat a algun perill, recomanant el Moto Club de Catalunya, amb el major interès, per al millor èxit en el desenrotllament de la carrera, que pel públic en general sigui acatades les ordres que se serviràn donar-los els diversos controls sense necessitat que s'hagi de recórrer a l'auxili de la força pública, la qual si ordres severíssimes per als contraventors de qualsevol disposició dictada per al major èxit de la prova.

HIPIQUES

PROGRAMA DE DIUMENGE VINENT

Premi Esperança. — "Nacional". — metres.
A. Barreiro, "Poncella, 50 quilos.
Premi Rabassada.— De venda. 1.600 metres.
Rivera B. de Gell, "Capucine" (3000) quilos.
J. Lleux, "Andalouse" (300), 52 kilos.
B. de Picó, "Saylor Lass" (1.500), 52 kilos.
J. Mata, "Antiquité (3.000), 50 idem
V. i M. de la Cruz, "Reverte" (3.000) 50 idem.
Premi Lisbon. — Handicap Nacional. 2.100 metres.
Cazadors de Tetuan, "Maruxa".
V. Pueyo, "Tàpsia".
J. Lleux, "Andalouse".
A. Barreiro, "Rocambole".
Premi Catalunya.—2,100 metres.
J. Lleux, "Santander II, 64 quilos.
J. Lleux, "Chavirante", 51 idem.
Rivera-B. de Güell, "Wye Valley", 50 quilos.
E. Bertrand, "South of Ipres", 53 kilos.
J. Mata, "Gasconnade", 51 idem.
M. Murto, "Paddleduck", 51 idem.
V. Pueyo, "Verbenera", 51 idem.
Premi Gran Steeple Chase. — 4.500 metres.
E. Bertrand, "Bon Papa", 75 quilos.
A. Barreiro, "Laredo", 75 idem.
Leo de Sagrera, "Bouton d'Or X", idem.
V. Pueyo, "Alonso", 65 idem.
V. Pueyo, "Flying Post", 65 idem.
Cazadors Tetuan, "Begga", 65 idem.
Húsars de Pavia, "Delusión", 65 idem.
Premi Segre.—Tanques. 2.800 metres.
E. Bertrand, "Miss Lang", 70 quilos.
A. Barreiro, "Frera", 69 idem.
J. de Olivares, "Rigoletto", 68 idem.

NATACIO

AL C. N. BARCELONA

Ahir matí va tenir lloc en aigües del Port un partit d'entrenament de water-polo (tercera categoria), entre els equips d'aquest cercle, preparatori del campionat que començarà el vinent dia 10.

Els equips estaven integrats per Casellas, Bonas, Salat, Galilea, Montaner, Vila i Coll, blaus, i Trigo, Garcia, Gamino, Igual, Rebollo, Estapé, Grella, blancs.

Els blaus dominaren molta part del joc, donant per resultat aquest doble de quatre a un, essent-ne els autors dels gols Montaner (2), Vila i Coll.

Un defecte vam notar en alguns dels jugadors i especialment en l'equip blau en la descollocació; si procuren corregir-se, creiem que el dit equip farà bon paper en el proper campionat. Als blancs es destacaren En Rebollo i Estapé.

DE FORA

LA BISBAL

Partit de futbol jugat el passat diumenge al camp d'esports d'aquesta ciutat resultà interessantíssim.

Els equips que van contendir foren el Reserva del Badalona i la Unió Esportiva Bisbalenca.

L'equip foraster mereix l'elogi comunal per les seves jugades correctes i ben combinades, amb tot i els esforços per conquerir el predomini sobre els locals, els fou impossible, pel fet d'oposar per aquests últims, els quals marcaren cinc gols per dos el Badalona.

El públic, com sempre, atent pels forasters.

CALDES DE MALAVELLA

Amb motiu d'inaugurar-se el nou camp de joc del F. C. Vichy, es féu un partit contra el Silenc, de Sils, que resultà d'interès i essent motiu d'una espontánia manifestació d'entusiasme, car marcaren els locals per cinc a zero, amb tot i la enérgica defensa que féu el seu meta el porter silenc.

Es de felicitar els esforços de la nova entitat, molt principalment el seu president, En Ramon Rufas, que tant treballa en benefici de l'esport local.

REUS

El primer equip del Reus Deportiu i traslladà a la veina ciutat de Valls per jugar un partit de final del Campionat amb el Valls Deportiu, encontre que fou suspès per causa de la pluja.

No obstant la inseguretat del temps, hi hagué força d'autos trasladaren-hi molts persones que acompanyaren l'equip local amb l'objecte de donar-li definitiva victòria per quedar-se amb el títol de Campions.

VALENCIA

València, 31, a les 21.

En el partit jugat entre el Meteor, de Praga, i el València, el primer va fer quatre gols, per un el Valènc, que ha estat entrat per Granell. El partit, molt fluix.

ESTRANGER

EL CAMPIONAT D'EUROPA D'ESGRIMA A ESPASA

París, 31.—El campionat d'Europa d'esgrima a espasa l'ha obtingut el comandant francès Perrot.—Radio.

LA GRAN CURSA D'INDIANOPOLIS

Indianópolis, 31.—El gran premi de automòbil ha estat guanyat per l'americà Milton, que corgia en un cotxe americà. Va recórrer un trajecte de cent quilòmetres en cinc hores, vint-i-cinc minuts.

Dels vint-i-quatre cotxes que van prendre part a la carrera, solament quatre van arribar fins al final.—Havas.

Els Pomells de Joventut

El dia 27 tingué lloc, a l'espaiós estatge de l'Acadèmia Pràctica de Comerç, davant un nombrós públic, l'homenatge a l'escriptor novell En Lluís Pallí, organitzat pel Pomell de Joventut "Angel Guimerà".

La festa va resultar molt esplèndida. Parlaren En Conrad Gómez, En Francesc d'A. Fourné i el president del benemèrit Pomell, els quals, en eloqüents termes assenyalaren el camí de l'actuació pomellista dins la situació de la nostra nacionalitat catalana, essent molt aplaudits i elogiats.

Des d'aquestes planes saludem el novell escriptor i el nou Pomell, desitjant-los tota mena de prosperitats.

NOUS POMELLS DE JOVENTUT

El Directori ha aprovat darrerament els següents Pomells de Joventut:

"Flor de la Pau", d'Alentorn; "Encens i Roses", de Montcada; "Estel de Catalunya", de Barcelona; "Senyera dels Montcades", de Montcada-Reixach; "Verge de Nostra Madona la Blanca", de Sant Joan de les Abadesses; Pietat i Catalanitat", de Barcelona; "Poncelles de Catalunya", de Sans; "Amiguets de Sant Jordi", de Sant Feliu de Guíxols; "Flors de Jesús", de Sant Pol de Mar; "Nova Tàrrega", de Tàrrega; "Boirines del Carmel", de Sabadell; "Vides montserratines", de Gràcia; "Angel Guimerà", de Barcelona; "Poncelletes montgatines", de Montgat; "Rosada d'amor", de Barcelona; "Violetes de la Verge del Pla", d'Artesa de Segre; "Esclat de Joventut", de Tàrrega; "Patriotes calafins", de Calaf; "La Verge del Miracle", de Balaguer; "Santa Maria", de Balaguer; "Plançons novençans", de Vilassar de Dalt; "Els néts d'Aníbal", de Martorell, i "Regina de la Roca", de Montroig.

EL PAVELLO DE NENS A L'HOSPITAL DE SANT PAU I SANTA CREU

Diumenge passat, trobant-se a Montserrat pomellistes del "Flors Oloroses" i "Perles montserratines", de Gràcia; "Planys", d'Hospitalet, i "Flors d'ameller", de Sant Gervasi, es reuniren i captaren pel Monestir a favor del Pavelló de Nens, recaptant la suma de cent vuitanta sis pessetes, que dimarts foren ingressades al dipòsit de la Caixa de Pensions.

Havent-se de publicar la primera llista de quantitats recaptades, es prega a tots els Pomells que aquesta setmana ingressin al dipòsit número 87 de la Caixa de Pensions la quantitat que a compte de la subscripció obri en poder seu.

BENEDICCIO DE LA BANDERA DELS POMELLS DE MASNOU

Diumenge passat se celebrà a Masnou la festa de la benedicció de la bandera del Pomells d'aquella vila "Plançons Masnouins" i "Perles Llevantines".

Al matí, a les vuit, a l'església parroquial hi hagué una missa de comunió, siguent-se celebrant el reverend vicari mossèn Manuel Roca i Ventura, conseller d'ambdós Pomells, el qual féu una brillant plàtica preparatòria.

Durant la missa, el chor gregorià executà escollits motets. S'atansaren a la Sagrada taula unes cent seixanta personees.

L'ARRIBADA DEL MESTRE MILLET I D'EN FOLCH I TORRES

A dos quart de deu els pomellistes, acompanyats de llur conseller, anaren a l'estació per a rebre a En Lluís Millet i a En Folch i Torres, als quals acompanyava el redactor d'"Amfora", En Manuel Bassas.

A l'estació foren saludats pels regidors nacionalistes de Masnou, En Pau Bertran i En Miquel Matalí, i pel jutge municipal, En Francesc Pujol, tient-ho després el batlle, doctor Jaume Curell.

Tot seguit es dirigiren envers l'església, on se celebrà un solemne oifici i la benedicció de la bandera.

Abans, però, les esmentades persones passaren a saludar a la rectoria al reverend mossèn Francesc X. Raventós, rector de la parròquia.

LA BENEDICCIO DE LA BANDERA I L'OFICI

Mossèn Raventós, revestit amb la capa pluvial, benei solemnement l'artística bandera dels Posells masnouins, que fou apadrinada per Na Rosa Pagès de Fontanills i pel mestre En Lluís Millet, director de l'Orfeó Català i masnoui de soca i arrel.

Acte seguit, començà l'ofici, durant el qual fou cantada excellentment la "Missa de la Mare de Déu de Núria" pel chor gregorià, amb la cooperació de damiselles i joves pomellistes, dirigits pel mestre En Joan Rossel.

Digué el sermó, rublert de tons patriòtics, que despertaren l'emoció dels oients, el reverend P. Fr. Manuel Maria Bossi, franciscà.

Foren repartits durant l'ofici uns artístics recordatoris de la festa.

Finit l'acte, la cobla La Principal Barcelonina tocà una sardana en la plaça de l'Església, que fou puntejada amb molt d'entusiasme per tots els presents.

Tot seguit, es formà una comitiva d'autoritats, padrins, pomellistes i del senyor Folch i Torres, seguits del poble, dirigint-se a la Casa de la Vila.

A LA CASA DE LA VILA

Hom es reuní a la Casa de la Vila, on el pomellista N'Antoni Jordana, bibliotecari del Plançons Masnouins, féu un parlament saludant els senyors Folch i Millet i remerciant ai digne Ajuntament les atencions que en tots moments ha tingut per a celebrar amb tota l'esplendidesa aquella festa.

Li contestà el senyor batlle, doctor Curell, agraint les paraules d'afecte envers l'Ajuntament pronunciades.

Després, a l'esmentada Casa de la Vila, fou servit un vermut d'honor.

SARDANES I APAT INTIM

A la plaça de la Llibertat, l'esmentada cobla desgranà un bell enfilall de sardanes, que es veieren molt concorregudes, essent dansades en forma impecable per l'ardit jovent d'aquella vila de la costa.

En acabar l'audició es tocaren els Segadors, que foren chorejats vibrantment pel poble, aclamant-se mantes vegades a Catalunya i els Pomells.

Al Casino, posat galantment a la disposició dels Pomells per la digna Junta directiva, se celebrà un àpat intim.

Fou presidit per les autoritats, pel senyor rector i pels senyors Folch i Millet.

FESTA PATRIOTICA DE LA TARDA

L'Orfeó del Centre Social de Betlem, que anà al Masnou per prendre part a la festa de la tarda, cantà unes cançons i els Segadors davant la Casa de la Vila, essent molt aplaudit.

Després hom anà a l'estació a donar comiat al mestre Millet, el qual debia retornar a Barcelona.

A la gran sala de festes del Casino se celebrà la festa patriòtica. Una mostra de l'entusiasme que despertà és el fet que molt abans de començar ja estava completament plena.

Havia també molts pomellistes dels pobles veïns.

Donà començ la festa el conseller dels Pomells masnouins, mossèn Manuel Roca, Pvre., fent un entusiasta parlament, que li valgué molts aplaudiments.

Parlà després N'Angelina Ventura, del P. de J. "Perles Llevantines", siguent acollides les seves paraules amb molta simpatia.

L'Esbart Infantil de Dansaires, del Casal Catalanista de Mataró, executà una sèrie de ballets populars, que foren molt celebrats.

Amb el diàleg "La Salve i la Sardana", molt ben interpretat per les nenes Rosa González i Rosa Font, ambdues del "Perles Llevantines", es donà per acabada la primera part.

Començà la segona En Miquel Casals, president del "Plançons Masnouins", el qual llegí un parlament, que com els anteriors, fou també molt aplaudit.

Sigué molt aplaudida la damisella Na Generosa Valldeneu, recitant la poesia "La Negra".

Tot seguit l'Orfeó de Betlem cantà un bon nombre de cançons catalanes, amb les quals acabà la segona part i començà la tercera. Fou molt aplaudit.

El dirigí N'Enric Gibert, per seguir la greu malaltia que sofreix el seu director, el mestre Marian Mayral.

Acabat el concert, el senyor Folch i Torres féu un magnífic parlament amb la faisó brillant ja acostumada en ell.

A més de fer excellentment l'apologia de l'obra, remercià al poble masnoui l'entusiasme que demostrava, sense cap excepció, pels Pomells.

Reeptides vegades fou interromput pels entusiastes aplaudiments, siguent aclamat a peu dret quan finalitzà, sortint tot seguit de la sala per a tornar a Barcelona.

Es continuà després la festa, recitant la damisella Maria Roig, del "Perles Llevantines", la poesia "Catalunya", i Na Teresa Agustí, acompanyada al piano per Na Eulàlia Montfort, ambdues de l'esmentat Pomells, executà la cançó rítmica "La Doneta".

Abans de parlar el senyor Folch fou collocada a la bandera una artística llaçada, ofrena de la padrina.

Durant els intermedis la Cobla Catalunya interpretà al gran jardí una audició de sardanes.

Tan agradable festa, que acabà amb els cants dei Segadors i de l'Himne dels Pomells, perdurarà durant molt de temps a la memòria dels que assistiren.

Trofeu Armangué

Viatge a Tarragona i retorn amb automòbils de turisme, a 10 pessetes seient.

Diputació, 403. Telèf. 1385 S. P.

Gran premi d'Autocicles del Reial Moto Club de Catalunya

III TROFEU ARMANGUÉ

3 juny 1923 - Tarragona

La competició més grandiosa celebrada a Europa

12 marques -:- 20 cotxes

Restaurant-Buffet-Bar

Llotges-Tribunes

Trens especials

SORTIDA DE BARCELONA
Popular . . . . . 7'22
De luxe 8.00
ARRIBADA A TARRAGONA
Popular . . . . . 9'23
De luxe . . . . . 9'46
SORTIDA DE TARRAGONA
Popular . . . . . 17'18
De luxe . . . . . 18'57
ARRIBADA A BARCELONA
Popular . . . . . 19'19
De luxe . . . . . 20'30

Detalls i despatx de tiquets al

Reial Moto Club de Catalunya

Plaça de Tetuan, 36

Combinació d'entrada a Pelouse, de tribunes i tren popular, anar i tornar, 15 ptes.

Els Espectacles

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon 3500 A.—Avui, divendres, dos formidables espectacles, pel

Rei dels Illusionistes
L'illusionista dels reis
EL GRAN RAYMOND

Tarda, a dos quarts de cinc i nit, a les deu. Programes completament nous. **La seda de Raymond, El somni del nen explorador, Raymond dentista, Experiment per a senyores, Màquina per divorciar** (de molt interès per als senyors), i altres noves illusions pel

Rei dels màgics
El màgic dels reis
El gran Raymond

Demà, a les cinc. Matinée extraordinària per **El gran Raymond.** Nit, a les deu, magnífic espectacle, per **The Great Raymond.**—Diumenge, tarda i nit, esplèndids programes per **El rei dels màgics, El gran Raymond.** Es despatxa a comptaduría.

TIVOLI

Companyia de sarsuela i opereta **Pinedo-Ballester** del **Teatre de la Sarsuela, de Madrid**

Avui, divendres, tarda, no hi ha funció. Nit, estrena en castellà de la grandiosa obra d'En Balaguer i el mestre Morera

DON JUAN DE SERRALLONGA

pels eminents cantants **Josefina Bugatto, Josep Lluís Lloret i Emili Vendrell**

Teatre Novetats

Temporada d'estiu 1923

Gran companyia còmico-dramàtica del

Teatre Lara de Madrid

Director d'escena

RICARD SIMÓ-RASO

Continua obert l'abonament a dotze funcions de moda, a dilluns, dimecres i divendres.

Debut, 2 de juny de 1923

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles de **BERGES I SANTPERE**

Primera actriu, **ASSUMPCIO CASALS**

Avui, divendres, 1 de juny. Tarda, a les cinc, vermut alegre. Entrada i butaca UNA pesseta. **PETIT I PATAUD. S. EN C.** Nit, a les deu: Meravellós èxit de la narració anecdótica en quatre actes i 10 quadros **CLAVE**

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: Grandiós vermut popular. Recestrena de **Quin cor... més gran! i El poble es mestre del rei.** Nit, i totes les nits, el sincer èxit, **CLAVE**

Tot Barcelona desfilarà pel GRAN TEATRE ESPANYOL per admirar tan grandiosa obra.

Aquest teatre el perfumen diàriament amb perfums NASTRA "les Camiseries IDEAL, del carrer de Sant Pau, 74, i Sant Ramon, 9.

Teatre Còmic

Gran companyia lírica de sarsuela, opereta i revistes, dirigida pel primer actor **Enric Giut.**

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, gran matinée popular. Extraordinari programa: I. la sarsueta en un acte, **Torser por lo fino.** II. El drama líric en 3 actes, **EL LEGO DE SAN PABLO**

Tothom elogia l'admirable conjunt d'aquesta companyia i la propietat amb què es presenten les obres.

Butaques primera classe, 2 pts.; segona, 1'50; regalades les altres localitats.

NB:

NO HI HA FUNCIO

per a donar lloc al assaig general de la grandiosa sarsuela en tres actes **Mujer y reina,** que es recestrenarà demà, dissabte.

Teatre Victòria

Darreres funcions

Direcció de F. Vallejo i Francesc Vidal i mestres Blai i Conti

Avui, divendres, 1 de juny. Tarda, a dos quarts de cinc. Vermut popular. 1, **Serafín el pinturero,** per Salut Rodríguez, Tornamira, Empar Martí, Trini Rodríguez, Leon i senyors Vallejo, Vidal, Rojo, Blanca, Pradas, etc. 2, La revista **Ja soc aquí "Nandu",** èxit creixent. Nit, a tres quarts de deu. 1, **El alcalde de Grifones.** 2, Recestrena de la sarsuela en dos actes i tres quadros, de López Monís i mestre Millan, **El pàjaro azul,** debutant el célebre baríton português N'Antoni Nobre, que cantarà aquesta obra en homenatge al seu país. Repartiment: Lucinda, senyoreta Huerta; Pilar, senyoreta Martí; Ercilia, senyora Tornamira; Esteban, Antoni Nobre; Joan Alonso, senyor Rosal; Alves Ferreira, senyor Cornadó; Quinton, senyor Blanca; Estudiant primer, senyor Oya; Estudiant segon, senyor Moreno E.; Cap de la ronda, senyor López; estudiants, senyors Angulotte, Queralt, Ronda, Alcalà Mariner, Aragonès, Gascuñana. Les del fado, senyoretes Martí, Miró, Trini, Tomàs, Rialp, Torregrosa, Ina. —Demà, dissabte, benefici de la primera tiple còmica **Empar Martí.** Tarda, a dos quarts de cinc. 1, **Colilla IV;** 2, **El alcalde de Grifones;** 3, **Del Sacro Monte.** Nit, a tres quarts de deu. 1, **Que és gran Barcelona.** 2, Estrena de l'obra d'actualitat, de Ricard Acedo i mestre Viladomat, **La ciutat jardín.** 3, **El pàjaro azul.**—Diumenge, tres de juny, tarda i nit, comiat de la companyia.

Teatre Nou

Companyia de sarsuela de FREDERIC CABALLE

Avui, divendres, 1 de juny de 1923. Tarda, a les 4'30. Butaca, 2 pessetes, grandiós cartell. 1, **La viejecita.** 2, L'obra de la temporada **La montería,** per Saus, Bañuls, Chamon, Díaz. Nit, a les 9'30. Grandiós programa, **La montería,** per Saus, Bañuls, Chamon, Díaz. 2, **La reina maja,** per Lluró, Saus, Caballé, Garrido, Segura, Casas, Morell.—Demà tarda i nit, benefici de Frederic Caballé. Tarda, **Los cadetes de la reina, La montería,** per Frederic Caballé. Nit, 1, **Manolita la Peque.** 2, **La alsaciana.** 3, Acte primer, **El pàjaro azul.** 4, Acte primer de **La montería,** per Frederic Caballé.—Diumenge, tarda i nit, comiat de la companyia i benefici de la primera tiple còmica **Empar Saus.**

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia del Teatre Infanta Isabel de Madrid

Direcció, Artur Serrano

Demà, dissabte, 2 de juny, tarda, a les cinc, debut de la companyia, amb la comèdia en tres actes, de don Josep Fernández del Villar,

CONSTANTINO PLA

Nit, a les deu, estrena a Barcelona de la comèdia en tres actes, de don Josep Fernández del Villar,

EL PASO DEL CAMELLO

Diumenge, tarda i nit: **El paso del camello.** Es despatxa a comptaduría.

Teatre Nou

Companyia de sarsuela de **Frederic Caballé**

Demà, dissabte, dia 2 de juny. Tarda i nit, benefici del baríton **Frederic Caballé.** Tarda, a les 4'30, **Los cadetes de la reina i La montería,** per **Frederic Caballé.** Nit, a les 9'45. Acte I: **El pàjaro azul;** acte II: **La montería,** per Frederic Caballé.

Teatre Victòria

Cada dia l'èxit de la temporada

JA SOC AQUI (Nandu)

Triomf sorollós de Vallejo, Galceran, Salut Rodríguez i les altres principals parts de la companyia.

ELDORADO

Gran companyia de sarsuela i opereta ZUFFOLI-PEÑA

Avui, divendres, tarda, a les cinc. L'opereta en dos actes, del mestre Pau Luna, **LA MECANOGRAFA** i el bocet líric en tres quadros, lletra de Ramon Peña, música del mestre Granados, **EL VALLE DE ANSO**

Exit sorollós. Creació de la **Zuffoli i Peña.** Nit, a les deu. L'aplaudida opereta en tres actes, del mestre Foglietti, **EL CAPRICHO DE LAS DAMAS** obra predilecta de Ramon Peña. — Demà, dissabte, tarda, **El capricho de las damas.** Nit, **Petit cafè i El valle de Ansó.**

Teatre Barcelona

Telèfon 514 A

COLISEU DE VARIETATS

Temporada 1923-24

Avui, divendres, tarda, benefici i comiat de Maria Tubau. Tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Ultims dia de la gentil ballarina **La Goletera.** Comiat dels famosos barristes **Les Poppesou.** Debut dels artistes enciclopèdics **Carelli and Fatimas.** El vistós i popular **Sanz.** Comiat de **Maria Tubau,** cantant el més selecte del seu repertori.—Demà, dissabte, **benefici Sanz** i debut de **Maria Pujol,** ballarina, troupe japonesa; **Fuji i Francisca Arroyo,** cancionista. — Dilluns, presentació de **Maria Conesa.** — Dimarts, debut d'**Ofèlia de Aragon.**

CINEMES

Saló Catalunya

Avui, divendres, moda, la tan desitjada represa del Programa Ajuria: **Rebeca de la Granja Sol,** la més gran creació de Mary Pickford; Exitós de **Mary bojament enamorada,** per Mary Miles, i la còmica **Tomasot detectivo d'hotel,** per Larry Semon. Diumenge, nit, estrena de **La muntanya de les bruixes.** Dilluns, a preus de nombroses famílies, represa de **El Quixot modern,** per Douglas Fairbanks

Diana Argentina Excelsior

Avui, 13 i 14 de **La filla indòmita, El món i la dona;** 2, **L'ós Jimmy, La promesa recuperada, El buscador d'or, L'esport dels patins.**

Teatres Triomf i Marina

I CINEMA NOU

Avui, **Honor inquebrantable, La novella de Calixto, L'ós Jimmy,** i **La revenja de l'home blanc, La filla indòmita,** 11 i 12.

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALO

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, divendres, programa extraordinari. Estrena de dues grans exclusives:

UN BON PARTIT

deliciosa comèdia per la gentil artista Viola Dana

La veritable felicitat

comèdia dram. lírica, creació de la formosíssima Perla Blanca

Nota.—Avui, divendres, de 6 a 8 es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis de diumenge.

Gran Teátre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, divendres, extraordinari programa. Set sorollosos èxits, set. **Promesa recuperada; L'esport dels patins;** XIII i XIV episodis, darrers de la sèrie, de **La filla indòmita;** darrera jornada de **L'ós de Jimmy; L'entremaliat capità; Els buscadors d'or** i la de gran argument **El món i la dona,** per Geraldine Farrar. Per al diumenge, estrena de la gran sèrie alemanya en deu jornades:

L'home sense nom

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA

PROGRAMES SELECTES

Avui, divendres, magnífic programa: XIII i XIV episodis de **La filla indòmita; L'esport dels patins; Els buscadors d'or; L'entremaliat capità,** i el film americà, de sorollós èxit, **Esclava de la seva vanitat,** creació de Paulina Frederich. Per a demà, diumenge, estrena de la gran sèrie francesa, Gaumont, **El fill del pirata**

Cinema Princesa

Gran via Layetana

Avui, divendres, colossal programa. La gran cinta **Anna Bolena,** drama històric editat per la casa U. F. A., de Berlín. Interpretació d'Henny Porten. La pellícula més costosa que es representarà a Espanya. 10.000 persones a escena. Reconstitució en els seus més fidels detalls. **La filla indòmita,** 11 i 12 jornada; **Príncep escultor,** per Thomas Meighan, de l'especial Programa Ajuria, 2,500 metres; **La vall d'Oran, Abaix els impostos,** asumple de broma contínua. El local més fresc i còmode.

:: CONCERTS ::

Associació Música Camera

Darrers concerts del present curs. Dues magnífiques sessions de trios, a càrrec d'ilustres artistes:

ALFRED CORTOT
JACQUES THIBAUD
PAU CASALS

Dilluns, dia 4 de juny.

SESSIO SCHUMANN

Dimecres, dia 6 de juny:

SESSIO BEETHOVEN

Exclusivament per als socis.—AVIS: els socis ingressats darrerament s'havien inscrit com a socis aspirants a començament del passat mes de novembre. Aquelles persones que desitgin ingressar durant el curs vinent cal, doncs, que s'apressin a presentar llur proposta d'aspirant el més aviat possible.

SALA ÆOLIAN

FILL DE PAUL IZABAL

35, Passeig de Gràcia, 35

Avui, divendres, 1 de juny, a dos quarts de sis, 525 audició. **Gran concert.** Presentació de la distingida violinista

MLLE. S. DES VIGNES

acompanyada per **F. Longas** i amb audició del Gran Orgue. Primera part: Cançons franceses de la Reina Maria Antonieta, **Martini, Duparc** i **Reginald Hahn.** Segona part: Cançons espanyoles de **A. Marquès, C. Lozano, F. Longàs, M. de Falla.** En orgue: Obres de **Schubert, Salomè, Debussy** i **Rimsky-Korsakow.** Invitacions com de costum. Direcció artística: **F. Longàs.**

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 12.—Telèfon 3332 A.

El music-hall de les cares boniques.—Avui, a dos quarts de quatre i a tres quarts de deu nit, cinc formidables atraccions: **Marietina** i els nous debuts: **Marta Sevilla, Gran Olivares, Lou et Janot,** gran novetat coreogràfica i la célebre ingènua **Blanca de Navarra.** Avis: En diumenges i dies festius els preus seran: Tardes, entrada amb consumació, 1'50 pessetes. Nit, cadires laterals, 2 pessetes. Nova direcció de cuina. Selectes coberts a 6 pessetes. Entremesos especials. **La millor cuina de Barcelona!!**

-- ESPORTS --

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, tarda, a un quart de cinc. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. Nit, a un quart d'onze. Dos escollits partits a cistella. Primer, **Oscar** i **Ichazo** contra **Frederio** i **Palau.** Després es jugarà un segon partit a cistella.

Carreres de Cavalls -:- Hipòdrom

Sisè dia. Diumenge, 3 de juny

A les tres h. 30 m. Preus: Lliure circulació: 10 pessetes; entrada general, 1'25 pessetes. De carruatge, 6'25 pessetes. Impostos compresos. Despatx de localitats: Taquilla teatre de Novetats, Centre de Localitats i taquilles Hipòdrom. Servei d'autòmnibus des de la Plaça de Catalunya a l'Hipòdrom i viceversa. Preu, 1'50 pessetes trajecte. Servei de restaurant i bar.

--- DIVERSOS ---

TURÓ-PARK

Deliciosos i aromatitzats jardins. Preciós roserar. Novíssimes atraccions. Totes les nits concert per la Banda de Caçadors de Barcelona. Café Restaurant de primer ordre. Nota: S'han posat a la venda els abonaments mensuals unipersonals d'entrada al Turó-Park. Important: El proper diumenge, dia 3 de juny, se festejarà **El salt de la mort** sobre automòbil Studebaker.

PARC

L'espectacle més nou de Barcelona

PISTA DE GEL

ESPORT DE MODA instal·lat al Gran Casino, amb esmerat servei de Café - restaurant i salons especials per a banquets. Jazz Band Verdura. Tots els dies 3 sessions de patinatge: d'11 a 1 especial pera à lliçons; de 6 a 8 **Sessió Te,** patinatge general i lliçons; de 10 a 1 de la nit, patinatge general, lliçons i exhibició per la formosíssima professora Mlle. Else Derksen i el notable professor Mr. Angola. Nit, funcionament de les atraccions del PARC.

Clínica Vies Urinàries

del Dr. Gimeno, Rambla Pla Boqueria, núm. 6, 1er (entre Hospital i Sant Pau). — Veneri, impotència, sífilis. Especials tractaments per el guariment ràpid de les malalties secretes: Matriu, pell, próstata. Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 8, econòmica per a empleats i obrers. Plaça del Sol, 6.

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça Santa Anna, 24, 1. Servei Municipalitzat

CENTRAL: **TELEFON 2480-A** SUCURSALS:

Districte I Balboa, lletra F., Barceloneta. Tel. A. 1895.
" I Estafeta. Poble Nou. Wad-Ras, 236.—Tel. 238 S.
" VII Poble Seo, Campo Sagrado, número 24.—Tel. 3400 A.
" VII Sans, Canonge Piubernat, 10.—Telèfon 104 H.
" VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, 153.—Tel. 757 G.
Districte IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 201.—Tel. 264, S. M.
" IX Horta, Major, 27.—Tel. 99, S. M.
" X Sant Martí, Muntanya, 37.—Telèfon 234, S. M.
Hospital Clínic.—Tel. 332 G.
Sarrià, Reina Elisenda, 8.—Telèfon 107, B.

La Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres de Barcelona, Societat Anònima, interessa del públic que se serveixi exigir el carnet d'identitat amb la corresponent fotografia, als representants i dependents de la dita Empresa que es presentin per concertar els ajustos d'enterrament, a fi d'evitar la intervenció de persones estranyes a ella, que dificulten i encareixen el servei.

El públic pot utilitzar també els telèfonsde les Tenències d'Alcaldia i quarteretsde la Guàrdia Municipal.

Josep Sauleda

Fàbrica de lones, lonetes i teles per a espardenyes

Sant Pol de Mar (Barcelona)

Llet condensada

EL PAGES

es la millor

Societat General d'Aplicacions Industrials

Rambla de Catalunya, 45-Teléf. 1657-A

Rodaments a bolas M a B són els millors per a usos industrials i automobilisme

Elevadors de benzina (dides) marca Exhaustor són garantits per temps indefinit

Motors BAILOT per a automòbils de totes potències

Pistons, vàlvules, segments, engrassadors etc.; de l'acreditada marca BINET

Cases a París, Madrid i Bilbao.

CALCAT

higiènic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Boxcalf, tall anglés, doble sola de cuir

14'50 i 15'50 Ptes. parell

VENDES AL DETALL

Carrer ANSELM CLAVÉ, 9 (Final de les Ramblas)

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa

CAIXES DE LLOGUER

J. de Llobet Metge agregat dels Hospitals de Paris. **Goia, Nas i Orelles.** Consulta de ¾ a 5. Consulta econòmica de 12 a 2. Rbla. de les Flors, 4, primer.

CALÇATS SIMON

Liquido a la fàbrica mateix les mostres i calçats amb tares que no podem lliurar als comerciants

PREUS DE SALDO

Fàbrica de calçat: —— **LLULL, 21** (darrera el Parc)

Estiuejants

Al cor de la Costa Brava, gran edifici, ex-convent, amb cel·les disponibles per a famílies. Aigua riquíssima i abundant que neix de roca al mateix convent. Vista panoràmica del Golf de Roses, Illes Medes i Cap de Creus. A minuts de la casa hi ha una bella platja per a banys de mar. Centre d'excursions. Per a informes, a l'Administració d'aquest diari, de 9 a 10 i de 7 a 8.

VENDA

Una casa a Badalona, botiga i dos pisos, magnífic pati, prop de mar i de l'estació. Informa carrer Salvá, 26, 3-2.

ADMINISTRACIÓ de finques, J. Llamusí. De 5 a 7. Muntaner, 28, pral.

TAPISSOS pintats. La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats oleografies etc. Fabricació de marcs i mobiliers. — No compreu sense visitar aquesta casa. F. Montfalcon Boters, 4 (final Portaferrissa).

PENSIÓ Lloret. Jaume I, 14, pral. Telèfon 3097 A. Coberts, abonaments, tiquets setmanals i mensuals. Pensió dia i temporada.

PANYOS

J. MIR VIVES, S. A.

Ronda de Sant Pere, 15

Rebudes totes les novetats de la temporada en Panyeria per a senyores senyors i nens

La casa millor assortida en estams de molt bona qualitat a preus baratíssims

Tots els dilluns i divendres venda de retalls

Està esgotant-se ràpidament l'

Anuari dels Catalans

Preu: 2 pessetes

Apresseu-vos a adquirir-lo

Dipòsit per a la venda a l'engròs

Basar de la Unió = UNIÓ, 3

Ferreteria LA BARCELONESA

J. PLANAS, S. en C.

Hospital, 122, - Telèfon, 5157 A - BARCELONA

SULFATADORES DE LLAUTO COURE: ENSOFRADORES: PECES DE RECAMVI MARCA "BACCHUS"

Demaneu detalls i preus

— :o: —

Panys de seguretat desde 18'50 ptes. Bateria de cuina de totes menes. Gran assortit en tota mena de ferramenta per a obres i tallers. Pots d'alumini en lots de tres des de 3'70 ptes. Exposició els dies festius. Vegi els nostres aparadors i compari els preus.

122, HOSPITAL, 122

BARCELONA

ROCALLA

PER A TEULADES

Planxa ondulada de 120 per 75 cm. Ptes. 7'50 m.2

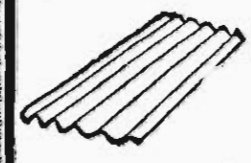

Plaques de 40 x 40 cm. Ptes. 5'05 m.

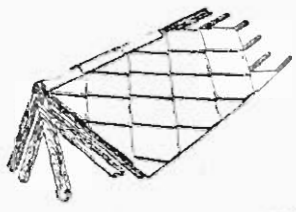

Materials armats ab amiant exclusivament

JOSEP ESTEVA I Cia.

Portal de l'Angel, 1 i 3 pral. :: Telèfon 3344-A

Fàbrica a Sarrià BARCELONA

LA PREVISIO NACIONAL

SOCIETAT ANÒNIMA D'ASSEGURANCES

Filial de LA CATALANA d'assegurances contra incendis

RAMS: FURT I INFIDELITAT D'EMPLEATS — AVALOT O TUMULT POPULAR

Domicili social: Rambla de Catalunya, 15 - Barcelona